

Mokošais pavasaris Ubaglīcī turpinās

Nav vairs spēka cinities. Gan presei un televīzijai esam sūdzējušies, gan vēstules domei rakstījuši, nezinām, kam prasīt palīdzību, saka Draudzības ielas iedzīvotāja Veneranda Veigule, kuras mājas pagrabā ūdens stāv jau pusotru mēnesi. Šonedēļ komunālās saimniecības vīri uzsāka grāvja rakšanu, lai novadītu virszemes ūdeņus no pārplūdušās plāviņas līdzās Dubnas ielai Līvānos, taču Ubaglīcā iedzīvotāji pauž satraukumu, ka minētie darbi varētu tikt finansēti no pašvaldības nodokļu maksātāju nevis no SIA «Mežrozīte HES» līdzekļiem.

V. Veigules kundze «Novadniekam» apgalvoja, ka viņas mājas pagrabā ūdens stāv jau no 2. februāra, nokritis tas bija tikai uz piecām dienām. Cilvēku sašutums šobrīd jau pāraudzis bezspēcībā, jo komisijas tikai nāk un iet, domē atbild, ka īpašuma bojāšana tiks novērsta, bet realitātē tik un tā nekas nemainās, saka V. Veigule. Viņas mājā ieeja pagrabā, kur irodas arī centrālā apkures katls, ir caur virtuvi. Komisija, kas vērtējusi plūdu cēloņus un sekas, atzinusi, ka pagrabu ir nepieciešams izolēt, taču ir vairāki «bet». Saimniecība satraukti stāsta, ka par līdzekļiem viņai vajadzēsot nojaukt cementētās kāpnes uz pagrabu un noņemt apkures katlu, būvdarbu dēļ tikšot nojaukta viena virtuves siena, aiz kuras ir ieeja pagrabā. Pagrabs būšot jāsamazina, kam saimniece kategoriski nepiekrīt: — Ne jau man ir vajadzīga spēkstacija. Tad kāpēc man jāsamierinās, ka postīs manu īpašumu, samazinās pagrabu platību, izjauks virtuves sienu? Gruntsūdeņi spiežas pagrabā gan no Dubnas, gan vecās upes gultnes, principā šobrīd mēs dzīvojam uz salīņas, saka ilggadējā Ubaglīcā iedzīvotāja.

Līvānu dzīvokļu un komunālā uzņēmuma direktors Leonīds Šeflers «Novadniekam» pastāstīja, ka grāvja rakšana plāviņā pie Dubnas ielas uzsākta trešdien pēc Alejas, Dubnas un Draudzības ielas iedzīvotāju sūdzības saņemšanas. Pēc vairāku pagrabu apsekošanas nolēmts, ka ir nepieciešama virszemes ūdeņu novadīšana Dubnā, ko vislabāk izdarīt, izrokot grāvi. Problēmas rada tas, ka daudzu privātmāju īpašnieki savās teritorijās esošos notekgrāvjus ir aizbēruši, tādēļ palu un lietus ūdenim nav kur palikt. Kamēr virszemes ūdeņi no māju pagalmiem netiks novadīti kopējā grāvī, kas sa-

vienots ar Dubnu, rezultāta nebūs.

Līdzīgs ir arī Līvānu novada domes viedoklis, kuru «Novadniekam» puda pašvaldības galvenais speciālists celtniecības un saimnieciskajos jautājumos Intis Svirskis. Doma par notekgrāvja ierīkošanu pašvaldībai bijusi jau sen, šobrīd ir pieņemts lēmums priekšlikuma iesniegšanai domē saistībā ar meliorācijas projekta izstādi virszemes ūdeņu novadīšanai plūdu apdraudētajā Ubaglīcā teritorijā. Projekta izstrādei nepieciešami 700 latī. Šobrīd virszemes ūdens novadīšanas sistēmas šajā pilsētas teritorijā nav, bet agrāk raktos notekgrāvjus, piemēram, no pilsētas stadiona virzienā uz Dubnu iedzīvotāji patvarīgi ir aizbēruši.

I. Svirskis nenoliedz, ka plūdu situāciju daļēji ietekmē arī HES, taču pilnībā vainot spēkstaciju, viņaprāt, nevar — jāņem vērā arī laika apstākļi. Tas, ka pēc grāvja izrakšanas pagrabos ūdenslīmenis aizvadītajās dienās pacēlies vēl vairāk, ir skaidrojams ar spēcīgo lietu nedēļas sākumā, īpaši trešdien, uzskata I. Svirskis.

Ceturtdienas rītā rakšanas darbi Ubaglīcī uz laiku tika pārtraukti, jo komunālās saimniecības dienestam ekvatorators bija nepieciešams ūdensvada avārijas likvidēšanai, kas notika Zaļajā ielā 10. Uzņēmuma direktors L. Šeflers paskaidroja, ka darbu pabeigšanai Ubaglīcī nepieciešamas vēl pāris dienas. Uz jautājumu, kas apmaksās rakšanas darbus, L. Šeflers atbildēja, ka šis jautājums ir domes kompetencē. Doma speciālists I. Svirskis atzina, ka pēc veiktajiem aprēķiniem kopējās darbu izmaksas — grāvju rakšana, caurteku ierīkošana Dubnas un Draudzības ielā — varētu svārstīties ap 300 latiem. Tā kā saskaņā ar līgumu starp Līvānu novada domi un SIA «Mežrozī-

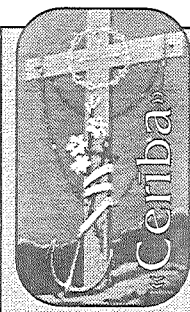

● Līvānu novada pašvaldība cer, ka rakšanas darbus virszemes ūdeņu novadīšanai Ubaglīcī apmaksās SIA «Mežrozīte HES», savukārt uzņēmējs neuzskata, ka viņam būtu jāapmaksā pašvaldības neizdarības sekas, lai arī neparūpējoties par meliorācijas sistēmu ierīkošanu. Foto: G. Kraukle

te HES» firma ir «parādā» pašvaldībai gājēju tilta būvniecību pār Dubnu, I. Svirskis pieļāva iespēju, ka pašvaldībai vienojoties ar uzņēmēju, rakšanas darbus varētu apmaksāt SIA «Mežrozīte HES». (Līgumā gājēju tilta būvniecība bija paredzēta, bet sakarā ar to, ka Līvānos iecerēta jauna tilta celtniecība, kura pirmo balstu izbūvēja jau pagājušajā gadā, tad atsevišķs gājēju tilts nav nepieciešams.)

Citas domās gan bija SIA «Mežrozīte HES» īpašnieks Juris Galvanovskis, kurš «Novadniekam» apgalvoja, ka rakšanas darbi netiks apmaksāti no firmas naudas, jo virszemes ūdeņu uzkrāšanās nekādā veidā nav saistīta ar spēkstacijas darbību, bet gan ar nesakārtotajām meliorācijas lietām, par ko atbild pašvaldība nevis privātfirma. Tajā pašā laikā J. Galvanovska strikta nostāja bija, ka no savām saistībām pret iedzīvotājiem SIA «Mežrozīte HES» neatkāpsies. Firma pieņēmusi lēmumu veikt hidroizolāciju divos pagrabos (piecos tā veikta jau agrāk), kā arī lemt par vēl trīs pagrabu izolēšanu Ubaglīcā rajonā.

G. Kraukle

Cerība palīdz izturēt,
tā atbalsta cilvēku
pamestībā, tā iepriecina
sirdi ar ilgām pēc mūžīgās
svētlaimes.

Pirmo reizi «Novadniekā»
lasiet garīga satura
lappuses (6., 7. lpp.)

«Cerība»

Godātie lasītāji!

Neaizmirstiet par
laikraksta

NOVADNIEKS

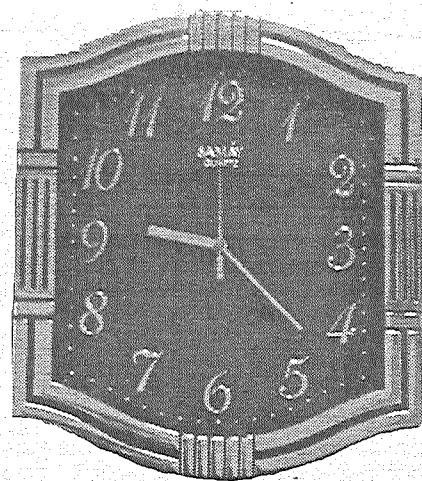
abonēšanu majam un
gada pārējiem mēnešiem.

To var izdarīt

līdz 26. martam

(ieskaitot) visās pasta
nodaļās un
pie lauku pastniekiem.

AKCIJA!

«Novadnieks» un
veikals «Afrodītes dārzs»

(Dreilos, Raiņa bulv. 17)

aicina pasūtīt

laikrakstu

aprīlī, maijā un

jūnijā.

Šo triju mēnešu

abonentu piedalīsies

ši elegantā pulksteņa

izlozē!

**Lasī un esi
laika ritmā!**

NACIONĀLĀS
ZINĀSTautas nodokļi Saeimas
izgaismošanai

Parlamenta budžeta izdevumu daļā paredzēts veikt Saeimas ēkas Torņu ielā 3/5 izgaismošanu, kas no nodokļu maksātāju naudas prasīs nedaudz vairāk par 30 000 latu. Izrādās, tā vajag, lai visi saprastu, ka tā nav nekāda prasta ēka, bet Saeimas ēka. Vēl parlamentam priekšā vajadzīgi čuguna stabi par 3 700 latiem un kosmētiskais remonts par 181 200 latiem, bet kapitālajam remontam tērēšot 295 055 latus.

Farbtuhu atbrīvo no
soda izciešanas

Rīgas apgabaltiesa otrdien nolēma atbrīvot no soda izciešanas par genocīdu notiesāto Mihailu Farbtuhu slīktās veselības dēļ, jo Matisa un citi cietumi nav piemēroti 1. grupas invalīdam. Atgādināšu lasītājiem, ka M. Farbtuhs 1941. gadā parakstīja lēmumu par 31 Latvijas ģimenes apcietināšanu un izsūtīšanu uz Sibīriju.

Satversmes grozījumi —
brāķis

Parlamenta Juridiskā komisija atbalstījusi valdību veidojošo partiju darba grupas izstrādāto grozījumu Satversmē, kuru mērķis ir nostiprināt latviešu valodas kā valsts valodas statusu, pieņemšanu pirmajā lasījumā. Valodas eksperti un juristi sagatavotos grozījumus jau atzinuši par brāķi. Tie esot politiski tendēti, līdz galam neizdomāti un pavirši sagatavoti. Eksperti kritizē grozījumus, kuri paredz deputātam dot svīnīgu solījumu pienācīgā veidā. Nav saprotams vārdu «pienācīgā veidā» interpretējums, kā arī citi priekšlikumi.

Valsts publicēs
pašvaldību naudas ceļus

Valsts kase sola savā interneta mājas lapā «www.vkase.gov.lv» ieviest un padarīt publiski pieejamus visu Latvijas pašvaldību budžeta izpildes pārskatus. Līdz šim internetā publiski pieejami bija pašvaldību budžeta izpildes kopsavilkuma dati, bet tagad būs redzama detalizēta informācija.

Grib samazināt
pieļaujamās promiles

Ceļu satiksmes drošības direkcija iesniegusi valdībā izmaiņas likumos, kurās jaunie autovadītāji tiek izdalīti kā paaugstināta riska grupa un tiem paredzēts samazināt pieļaujamu alkohola līmeni asinīs no 0,5 līdz 0,2 promilēm, ziņo LETA. CSDD izstrādājusi izmaiņas Ceļu satiksmes likumā un Administratīvo pārkāpumu kodeksā, kur jaunajiem autovadītājiem uzskaites punktu sistēmā paredzēts ieviest mazāku maksimāli pieļaujamo punktu skaitu un ātrāku preventīvo līdzekļu piemērošanu u.c.

Izsludinās Būvniecības
likumu

Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas preses dienests informēja par savu lēmumu izsludināt 7. martā Saeimā pieņemto Būvniecības likumu, pret kuru uzstājās Latvijas Amatniecības kamera. Prezidente paturēja spēkā parasto praksi atdot Saeimai pārstrādāšanai tikai tādus likumus, kuros saskata pretrunas ar citiem likumiem, nevis likumus, kurus kāds novērtē par nepietiekami labiem.

Ziņas sagatavoja T.Elste

INFORMĀCIJA

Vardarbība pret katoļu
ģimnāzijas skolēniem

Aglonas bazilikas Sakrālajā laukumā vietējie pusaudži piekauj Aglonas katoļu ģimnāzijas audzēkņus. Ar šādu informāciju «Novadnieka» redakcijā griežas Māsa Daniēla — Anna Piļščikova, Aglonas katoļu ģimnāzijas direktore. No redakcijas viņa devās uz nepilngadīgo lietu inspekciju, uz kurieni veda arī piekaustos skolas audzēkņus.

Direktore iesniegums par šo faktu nodots arī rajona policijas pārvaldes Aglonas policijas iecirknī. Sākusies lietas apstākļu noskaidrošana un izmeklēšana.

Māsa Daniēla — Anna Piļščikova

«Novadnieku» informēja, ka piekaušana notikusi atkārtoti, taču pirmo gadījumu cietušie bija noklusējuši, jo viņiem ticis piedraudēts. Audzēkņi vardarbīgi iespaidoti, kad no kopmitnes, kas ierikota bazilikas klostera telpās, izgājuši vakara pastaigā. Viens no zēniem piedzīvojis uzbrukumu arī laikā, kad devies uz ciematu, lai piezvanītu no taksofona saviem vecākiem. Piedzīvoti arī citi pazemošanas un, iespējams, sišanas gadījumi, par kuriem direktore pagaidām nevēlējās sniegt plašāku informāciju, lai netraucētu izmeklēšanas gaitu.

L.Rancāne

Uz kuriem mēs ejam?

Daudzas mātes un daudzi tēvi ir aizņemti un nekad nav mājās. Bērni pārnāk no skolas mājās, un nav neviena, kas viņus sagaidītu, pievērstu viņiem uzmanību, uzmundrinātu, kad viņi ir nobēdājušies, dalītos ar viņiem priekos, ja viņi ir laimīgi. Bērni ilgojas pēc kāda, kas viņus pieņemtu, mīlētu viņus, slavētu viņus, būtu lepns par viņiem. Ja viņiem tā trūkst, viņi izies ielās, kur ir daudz cilvēku, kas ir gatavi viņus citādi pieņemt. Daudz nauda un posta rodas, kad bērns pazūd ģimenei. Tāpat kā Jaunavai Marijai un svētajam Jāzepam mums jāiet meklēt bērnu. Kad Jēzus pazuda, viņi gāja un meklēja. Viņi nesēdēja un negaidīja. Viņi nelikās mierā, iekams Viņu neatrada. Mums jāatved bērns atpakaļ, mums jāizrūsa bērns sajūta, ka viņu grib. Mīlestība sākas mājās. Ja mēs nemīlam vienu otru, ar kuriem redzamies divdesmit četras stundas, kā mēs varam mīlēt tos, ko tikai reizi ieraugām? (Māte Terēze «Vārdi, ar kuriem mīl...»)

Ar šādu nemīlestību pēdējā

laikā ir saskārušies Aglonas katoļu ģimnāzijas audzēkņi. Ja līdz šim mūsu skolēniem nācās paciest mutiskus apvainojumus un pazemojumus par savu reliģisko piederību un skolas izvēli, tad tagad sabiedrības nesapratne ir pārvērtusies par huligāniskiem izlēcieniem, proti, ar katoļu ģimnāzijas audzēkņiem notiek fiziska izrēķināšanās bez jebkāda redzama iemesla. Pie tam «varoņi» nav nekādi svešinieki, bet mūsu pašu Aglonas pusaudži, kuru vecāki un vecvecāki ir kristīti un laulāti šinī pašā baznīcā. Varbūt varētu konfliktu izskaidrot ar «teritoriālo» problēmu risināšanu, bet piekaušana notiek bazilikas Sakrālajā laukumā, kad katoļu ģimnāzijas bērni atgriežas uz savām mājām. Ģimnāzijas skolēniem bazilika un klostera telpas ikdienā ir viņu mājas un garīgās izaugsmes centrs. Turpretim mūsu «varoņiem» trīs krustu kalns ir vieta, kur slepus no vecākiem tiek lietoti alkoholiskie dzērieni. Piedzērušos pusaudžu bars vairs nav prognozējams, un kur gan ir garantija, ka tie nesāks uz-

brukt arī picaugušajiem, kuri iet uz vakara svēto Misi bazilikā.

Varētu jau tēlaini salīdzināt katoļu skolēnus ar Kristus mācekļiem, kuriem no neizglītotās un brutālās sabiedrības nācās ciest un iet nāvē, bet mēs taču dzīvojam 21. gadsimtā un uzskatām sevi par izglītotu un kultūrālu tautu. Mēs ikviens ļoti labi zinām savas tiesības, bet tanī pat laikā aizmirstam, ka arī otrs ir cilvēks un viņu pazemot nedrīkst.

Pastāv bažas, ka izrēķināšanās ar katoļu ģimnāzijas audzēkņiem ir sekas ieilgušajai neizpratnei par šīs skolas nepieciešamību.

Latviešu paruna saka, ka bērni ir ģimenes spoguļi. Šāda bērnu uzvedība, iespējams, ir vecāku attieksmes atspoguļojums pret Aglonas katoļu ģimnāzijas atjaunošanu. Bet ar ko ir noziegušies cietušie bērni? Vai ar to, ka viņi ir uzdrošinājušies ierasties Aglonā un skaļi apliecināt savu reliģisko pārliecību? Pado-mājiet, kā justos jūs — «varoņi», ja, ierodoties uz mācībām citā pilsētā, jūs sagaidītu

un uzņemtu tieši tāpat! Mūsu skolēniem vecāki ir tālu un aizstāvēt viņus fiziski nevar, tāpēc man, kā skolas direktorei, ir pienākums un atbildība rūpēties par viņu drošību.

Bet es gribētu likt pie sirds Aglonas pagasta J., K. un vēl dažām citām ģimenēm, ka atbildība par jūsu bērnu uzvedību būs jānes jums, vecāki. Kur garantija, ka nākošie upuri nebūs jūsu bērni, ja mēs pašus piekaus piedzērušies draugi?

Katoļu ģimnāzija ir atvērta jebkurai ģimenei, mūsu audzēkņi labprāt pavadītu kopā brīvo laiku kaut vai ar visiem Aglonas bērniem un jauniešiem, jo mēs neticam, ka jūsos nav palicis nekas labs. Mēs visi varam viens no otra daudz ko mācīties: daudz ko mēs varam gūt no jums, vietējiem bērniem, pretī dodot mīlestību un cerību, ko mēs bagātīgi saņemam no Dieva caur saviem skolotājiem un garīgajiem vadītājiem.

Dzīves beigās mūs nevērtēs pēc tā, cik daudz diplomu mēs esam ieguvuši, cik daudz naudas esam saņēmuši, cik daudz lielu lietu padarījuši. Mūs vērtēs pēc tā, kā esam kalpojuši cits citam: «Es biju izsalcis, un jūs esat mani paēdinājuši; es biju kails, un jūs esat mani apģērbuši; es biju svešinieks, un jūs esat mani uzņēmuši.» Nevien izsalkušī maizes trūkumā, — bet arī mīlestības trūkumā. Kaili ne tikai apģērbta trūkumā, — bet arī cilvēciskā goda un cieņas trūkumā. Ne tikai ķieģeļu mājas vai istabas trūkumā, — bet arī bezmājam, atstumtības dēļ. (Kalkutas Terēze)

Māsa Daniēla — Anna
Piļščikova,
Aglonas katoļu
ģimnāzijas direktore

NOVADNIEKS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta.

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».
Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Priekš, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@apollo.lv
Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),
1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
1-53-07058, 1-53-07059 (zīmālistiem). Fakss 1-53-07057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(trešdien, sestdien).

Akceptē videi kaitīgo preču sarakstu

Ministru kabineta komiteja pamatā akceptēja noteikumus pat atsevišķu bīstamu ķīmisko vielu saturošu iekārtu un produktu lietošanas un marķēšanas prasībām un par videi kaitīgu preču sarakstu.

Tomēr ministrijām vēl uzdots noteikumus precizēt at-

iecībā uz bīstamo vielu tirdzniecību, īpašu uzmanību pievēršot jautājumam par azbestu. Noteikumi nosaka videi kaitīgu preču sarakstu un aizliegumu importēt un izplatīt videi kaitīgas preces, kā arī nosaka prasības un ierobežojumus atsevišķu bīstamas ķīmiskās vielas saturošu iekārtu un produktu lietošanai un marķēšanai.

Tīks aizliegts importēt un izplatīt tādas videi kaitīgas preces kā azbestcimentu saturošus izstrādājumus, presētas azbesta šķiedras loksnēs vai ruļļos, sārmmamangāna baterijas, izņemot sārmmamangāna pogveida daļas. Noteikumos atrunāta polihlorētās bifēnils un polihlorētās terfenilus saturošu iekārtu lietošana un

marķēšana, kā arī bīstamas vielas saturošu bateriju vai akumulatoru lietošana un marķēšana.

Atsevišķi noteikumu punkti stāties spēkā ar nākamā gada 1. janvāri. Noteikumi vēl jāpieņem Ministru kabineta.

LETA

APPSVEIKUMI, ZIŅAS, REDAKCIJAS SLEJA

Audz laimīgs, mazais!

10. martā pasaulē nāca mazā Kristiāna, kas pašlaik ir jaunākā Galēnu pagasta iedzīvotāja. Viņas māmiņa Ināra Čaunāne stāstīja, ka bērns izlemts jau iepriekš, ja būtu zēns, — tad Kristiāns, ja meitene, — Kristiāna. Viņai šis vārds ļoti patīkot. Vecmammai Marutai tagad ir divi mazbērni. Dzimtas turpinājumu visjaunākajā paaudzē sagaidījusi arī vecvecmamma Leone, kura gan dzīvo tālu — Madonas rajonā.

Inga savai mazulītei vēlēja augt veselīgai un laimīgai. Viņa teica vislielāko pateicību ārstei Larisai Bogdanovai, vecmātei Dagnijai, Lūcijai un pārējām dzemdību nodaļas darbiniecēm.

Allas un Elmāra Kozuru otrā meitiņa piedzima 11. martā. Ģimene jau audzina pusotrgadīgo Alīnu. Kamēr viņas māmiņa bija dzemdību nodaļā, mazulīti pieskatīja vecmāmiņa Erma un vectētiņš Jānis. Viņiem, tāpat kā otrajai vecmammai Jevdokijai, tagad būs auklējamās divas mazmeitas. Alla un Elmārs ir Rušonas pagasta iedzīvotāji. Saulīte mana, ar tādu mīļvārdu māmiņa uzrunā meitu, kamēr vēl abi ar tēti bērnam nav izvēlējušies vārdu. Viņas vēlēšanās, — lai meita augtu liela, stipra un laimīga.

Par palīdzību dzemdībās Alla teica paldies ārstei Larisai Bogdanovai un pārējām nodaļas darbiniecēm.

8. martā pasaulē nāca Svetlanas Maslobojevas meitiņa. Māmiņa un tētišs Jevgēnijs nolēmuši meitu nosaukt par Viktoriju. Mazulītei ir arī divgadīga māsiņa Jūlija. Jaunā ģimene dzīvo Riebiņu pagastā. Jevgēnijs māte Valentīna un tēvs Jāzeps tagad ir vecvecāki trijiem mazbērniem. Mazulīti kristījis Moskvīnas vecdicībnieku draudzē.

Kamēr meita rātni čučēja dzemdību nodaļas gultnī, māmiņa čakli ņirbināja adāmadatas. Siltās bikšes topot Jūlijai, bet Viktorijai jau visa kā pieadīts papildam, skaidroja Svetlana.

Par palīdzību Svetlana teica paldies ārstiem Larisai Bogdanovai, Jurim Kļaviņam, vecmātei Aleksandrai.

Valentīnas un Alda Koniševskas dēlens piedzima 12. martā. Māmiņai mazā brālīša auklēšanā palīdzēs arī vecākā meita Līga, kurai jau ir astoņi gadi. Ģimene dzīvo Aglonas pagastā. Bieži viņus apciemo vecmāmiņa Tatjana un vectētiņš Vladislavs, kuriem Līga un jaundzimušais pūsis ir vienīgie mazbērni.

Alda vecāki — Anastasija un Donots dzīvo tālāk, viņiem tagad ir četri mazbērni.

Jaundzimušo paredzēts kristīt Aglonas bazīlīkā.

Valentīna teica paldies ārstei Larisai Bogdanovai, kā arī pārējiem dzemdību nodaļas darbiniekiem.

Sievietes veselībai un skaistumam

Preiļu sieviešu kluba rīkotajā pasākumā «Sievietes veselībai un skaistumam» apmeklētājas varēja uzzināt par nopietnām lietām, kā arī rēlaksēties.

Jau vairākus gadus Latvijā martā notiek sieviešu veselības programmas «NEDA — estrogēnu deficīts un menopauze» aktivitātes. Pēc ārsta Jura Uršana iniciatīvas šoreiz uz Preiļiem bija atbraukusi

programmas kordinatore Olīta Kravčenko un profesore Dace Baltiņa. Lai gan lekcijas tēma «Krūts veselība un onkoloģijas problēmas» bija ļoti nopietna, ārstes stāstījums bija nepiespiests un interesants.

Firmas «Nycomed» pārstāves Līgas Cīršas uzstāšanās tēma bija ««Calcigran» loma osteoporozes profilaksē un ārstēšanā». Lektore iepazīstināja ar galvenajām izmai-

nām cilvēka organismā mūža otrajā pusē un firmas medikamentiem, kas satur kalciju un palīdz šīs problēmas novērst. Minētā firma bija arī kafijas pauzes sponsore, līdz ar to palīdzot radīt pasākuma nepiespiesto gaisotni.

Preiļu sievietēm interesanta bija arī tikšanās ar firmas «Oriflame» mārketinga projektu vadītāju Zani Saksi un profesionālu stilistu Andrei

Ruskuli. Viņi sniedza jaunāko informāciju par firmas precēm, kuras varēja arī izmēģināt. Sievietēm tika piedāvāta iespēja piedalīties pavasara pārvērtībā un izmainīt seju ar jaunu *make up*. Daļiņnieces, kuras visuzmanīgāk bija klausījušās, saņēma firmas pārsteiguma balvas.

L.Rancāne

Preiļos uzmanīgāk sekos mazdārziņu lietošanas noteikumiem

Preiļu novada dome izdarīja izmaiņas pirms diviem gadiem apstiprinātajos pilsētas labiekārtošanas noteikumos, papildinot tos ar jaunu nodaļu par mazdārziņu uzturēšanas un ekspluatācijas noteikumiem. Līdzšinējā kārtība

domi neapmierina, jo mazdārziņiem atvēlētās platības tiek izmantotas ne tikai dārzeņu audzēšanai, tur stāda kokus, krūmus, kā arī būvē dažādas siltumnīcas, noliktavas un pat pirtis. Šāda nesankcionēta apbūve bojā pilsētas

ainavu.

Turpmāk mazdārziņos būs aizliegts stādīt kokus un krūmus, būvēt žogus, siltumnīcas, lecektis un būdas, mest dārza atkritumus ārpus ierādītās dārziņa teritorijas. Katra mazdārziņa lietotāja pienā-

kums būs redzamā vietā uzstādīt plāksnīti ar orderim atbilstošu numuru. Par dārziņu uzturēšanas un ekspluatācijas noteikumu neievērošanu to īpašnieki tiks administratīvi sodīti.

L.Kirillova

Folkloristi pilnveido zināšanas un gaida pavasari

21. martā Līvānos notiks Latgales folkloras skolotāju kursu otrā nodarbība. Pirmās kursu nodarbības tēma bija «Ziemas ceļā», tajā piedalījās 46 interesenti no Preiļu, Balvu, Krāslavas, Jēkabpils, Ludzas un Daugavpils rajona,

savukārt martā skolotāji, folkloras kopu vadītāji un citi interesenti jau domās par pavasari un šī gadalaika tradīcijām tautas folklorā un mākslā. Pieaicinātie vieslektori: Latvijas Universitātes Etniskās kultūras centra pārstāve, filozofe

Māra Mellēna, etnorioloģe Sniedze Grīnberga, kas mācīs dejas un rotaļas, un Dace Prūse, kura pētījusi un dalīsies atziņās par tradicionālo dziedāšanu. Notiks kursi arī folkloras kopu vadītājiem. Ernests Spīcs vadīs deju nodarbības šī

gada folkloras kopu saietā «Pulkā eimu, pulkā teku» repertuāra apguvē. Gadskārtējais saiets šogad notiks 25. un 26. maijā Tērvetē, informē Preiļu rajona folkloras kopu koordinatore Anna Kārkle.

G.Kraukle

NOVADNIEKS

Jūsu jautājumus un ierosinājumus katru darbdienu uzklusisim

pa tālr. 1-53-07056.

Kas to avīzi prasa

Vakar no rīta pa telefonu kāda sieviete lūdza iedot tā nelaimīgā cilvēka adresi, par kuru rakstījām «Novadniekā» iepriekšējā numurā. Viņa vēloties šim dzīves pabērnā aizvest produktus. Sarunas biedre klausīli nolika raudādama, nespējot apvaldīt žēlumu pret šo nelaimīgo.

Līdzcietība ir svēta lieta, un es zinu, ka ir tūkstošiem cilvēku, kas ar mieru paēdināt izsalkušos un to arī dara. Bēdīgi, bet tādā veidā kādu no pilnīga bada varam glābt uz pāris dienām, uz nedēļu, nu labi, mēnesi vai divus. Pats fakts, ka cilvēku tūkstoši Latgalē ir bez darba un līdz ar to arī bez eksistences līdzekļiem, no tā nemainās. Nezinu, kā pamatots un būtībā arī nedodu ne pieci par apgalvojumu, ar ko piebazūnētas pilnas avīzes, — par ievērojamo iekšzemes kopprodukta pieaugumu valstī. Es «iekšzemes kopprodukta pieaugumu» redzu katru vakaru, kad, pērkot maizi, pienu, aprunājos ar vienu vai otra veikalā pārdevēju. Viņas var pastāstīt par parādu burtnīcām, kurās ieraksta par velti izsniegtos produktus. Ne jau dārgos šķiņķus, garšos vai marinētus spargēļus, bet lētāko «ķieģelīti», cīsiņus par 90 santīmiem kilogramā, pienu vai makaronu paku. Kad saņemts bērnu pabalsts, pensija vai cita naudiņa, parāds godīgi tiek atness. Jo šie cilvēki skaidri zina, ka pēc nedēļas atkal būs jāiet uz veikalu pazemīgi lūgt kādu nekādu ēdamo bez maksas.

Nabadzības un bezdarba sekas ir tādas, ka cilvēki samierinās ar visu, lai kaut nedaudz nopelnītu. Man ir nācies runāt ar visdažādāko darbu darītājiem. Zinu, cik uzņēmējs maksā savam zivju kūpinātājam, kuram darba laiks jāpavada kaitīgos dūmos, zinu, cik nopelna piena pārstrādes uzņēmuma mehānismu apkalpotājs vai autovadītājs, cik viegls un plāns ir šuvēju maciņš, cik savam kalpam atmet zemnieks par siena vezumu dakšošanu jūlija svelmē. Tā ir verdziska attieksme ar tālejošām sekām, jo līdz ar to kopējā sabiedrības nabadzība aizvien padziļinās. Beigu beigās no tā cieš arī pats darba devējs, jo viņa saražoto neviens vairs nespēj nopirkt.

Iedzīvoties var ne tikai tādā veidā vien, ka par darbu netiek samaksāts, cik pienākas, bet arī uz liela iedzīvotāju skaita veselības un labklājības rēķina. Viens pelna ar elektrības ražošanu, neņemot galvā, ka HESA darbības rezultātā ekonomiskie zaudējumi rodas māju īpašniekiem. Bet, piemēram, Preiļos no piena pārstrādes uzņēmuma dūmeņa vakara stundās un naktīs plūst tāda smirdoņa, ka blakus esošā kvartāla mājās balkonā un logu durvis jānoblīvē hermētiski, lai dzīvokļos netiktu sabojātais gais. Kurināmais ir nekvalitatīvs, bet vidi kontrolējošām institūcijām, acīmredzot, pietiek ar pareizu dokumentu uzrādīšanu. Sertifikāts tāds, sertifikāts šitāds, un viss — okey.

Katlu mājas dūmeņa izmešu piesārņoto gaisu ne stobriņā, ne kultē nesavāksi, nevienam nepārādīsi. Bez tam galvenie gaisa tīrības kontrolētāji tālu — Daugavpilī. Vakara stundās apkārt nebraukā vis. Bet braucēji, kas pa šoseju no Pelēču puses tuvojas Preiļiem, steigšus ver ciet automašīnu logus un jautā, kas pie jums te tik slikti ož? Tā jau pilsētas vizītkarte — smirdoņa.

Bet kvartāla otrā pusē cits darbonis ierīkojis plašu kokzāģētavu. Lai jau zāģē, tikai nevajadzētu mocīt iedzīvotājus ar iekārtu rēkoņu, kas uzrauj no miega jau ap pulksten pieciem rītā.

Viens iedzīvojas tādejādi, ka neatvērdu naudā normālam kurināmajam un dūmeņu uzlabošanai, otrs negrasās tērēt ne latu tehnoloģiskajām iekārtām un darba apstākļu uzlabošanai.

Bet ko cilvēki? Panesīgi pasūrojas, pažēļojas un dodas vairot iekšzemes kopproduktu. Tie, kas pielaisti pie šī procesa. Pārējie? Kāda kuram daļa par to. Un kas to avīzi prasa mūžam ielist tādās vietās, par kurām izlasot, cilvēki raud...

L.Rancāne

PAŠVALDĪBĀS

Preiļu novadā

■ LŪDZ ATBALSTĪT PASAULES BANKAS AIZDEVUMA IZMANTOŠANU. Preiļu novada domes deputāti pieņēmuši lēmumu lūgt Pašvaldību aizņēmumu un garantiju kontroles un pārraudzības padomi atbalstīt Pasaules Bankas piešķirtā aizdevuma izmantošanu Preiļu 1. pamatskolas energoefektivitātes paaugstināšanas projekta pirmajai kārtai 127 tūkstošu latu apjomā. Izlietos līdzekļus reinvestēs 15 gadu laikā ēku remonta, rekonstrukcijas darbos un materiāli tehniskās bāzes pilnveidošanā, izmantojot naudas līdzekļus, kurus iegūs investīciju projekta īstenošanas rezultātā samazinot ēkas uzturēšanas izmaksas un pašvaldības budžeta dotācijas. Reinvestīciju ieguldīšana sāksies jau šogad un šis process tiks garantēts ar pašvaldības budžetu. Reinvestīcijas tiks ieguldītas līdz katra gada 1. oktobrim 14 345 latu apmērā. Ši domes pieņemtā lēmuma kontroli veiks Finanšu ministrija.

■ PROGRAMA NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA UZSKAITEI. Dome slēgs līgumu ar Rīgas firmu SIA «ZZ Dats» par programmatūras uzturēšanu un apkalpošanu. Jaunā programma nodrošinās vienotu nekustamā īpašuma uzskaiti un administrēšanu visā novada teritorijā.

■ PREIĻU KULTŪRAS NAMU ATJAUNOS FIRMA NO JELGAVAS. Domnieki apstiprinājuši iepirkuma komisijas protokolu par Preiļu kultūras nama renovācijai izsludināto atklāto konkursu. Kultūras namu atjaunos celtniecības firma no Jelgavas «LATA», ar kuru tiks noslēgts līgums par 365 143,65 latiem. Pagaidām vēl nav zināms, kad Finanšu ministrija piešķirs finansējumu, taču iespējams, ka tas varētu būt jau marta beigās vai aprīļa sākumā.

■ SODA NAUDU PAR APKURI NEIEKASĒS. Sakarā ar to, ka siltumenerģijas patērētāju lielākā daļa ir noslēgusi līgumus par apkures avansa maksājumiem 2001./2002. gada apkures sezonā, nolēms, ka soda nauda par nokavētajiem maksājumiem netiks ņemta. Iepriekš bija paredzēts, ka par katru nokavēto dienu iekasēs 0,5 procentus no nenomaksātās summas.

■ BANKA GRIB PRIVATIZĒT DAĻU ĒKAS. Novada domes deputāti pagaidām atteicās pieņemt konkrētu lēmumu par akciju sabiedrības «Latvijas Krājbanka» lūgumu, kurā viņi izteica vēlmi privatizēt ēkas daļu Preiļos, Tirdzniecības laukumā 1, kuru patlaban nomā no domes. Par privatizāciju lems pēc deputātu un bankas pārstāvju tikšanās.

■ IESNIEGUMI PAR TIRDZNIECĪBU. Izsniegta atļauja SIA «SVELS» Preiļos veikt izbraukuma tirdzniecību ar kombinēto spēkbarību un minerālpieševām visām mājdzīvnieku grupām, kā arī kviešu klijām, sāli un miltiem. Individuālajam uzņēmumam «Lili» atļauts pārdot minerālmēslus, ķīmiskos un bioloģiskos augu aizsardzības līdzekļus Preiļos, Brīvības ielā 5a. SIA «Preiļu pārtika» turpmāk varēs veikt pārtikas un pirmās nepieciešamības nepārtikas preču izbraukuma tirdzniecību novada Aizkalnes un Preiļu pagasta centru teritorijās.

■ PALIELINĀTA BUDŽETA IEŅĒMUMU DAĻA. No valsts dotācijām pedagogu algām Preiļu novada domes budžeta ieņēmumu daļas izglītībai paredzētā sadaļa palielināta par 547 507 latiem. Preiļu 1. pamatskolai finansējums palielināsies par 194 877 latiem, Preiļu 2. vidusskolai — par 117 989 latiem, Preiļu valsts ģimnāzijai — par 98 593 latiem, Aizkalnes pamatskolai — par 31 595 latiem, Preiļu arodvidusskolai — par 54 416 latiem un Preiļu bērnu mūzikas skolai — par 50 037 latiem.

■ NEATBALSTA DIENVIDLATGALES SADZĪVES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS PROJEKTU. Preiļu novada domes deputāti iepazīnās ar Dienvidlatgales sadzīves atkritumu apsaimniekošanas projekta realizācijas gaitu un nolēma neatbalstīt sagatavoto starppašvaldību uzņēmuma dibināšanas statūtu projektu. Deputāti uzskata, ka projektā nav skaidra iespējamo tarifu politika.

Dienvidlatgales sadzīves atkritumu apsaimniekošanas projektā bija iesaistījušās astoņas Daugavpils, Krāslavas un Preiļu rajona pašvaldības, tajā skaitā arī Preiļu novada dome.

INFORMĀCIJA

Tirdzniecības ziņas (Ls/kg)									
	Līvānos	Preiļos	Galva	0,80	—	Žāvēti āboli (kg)	1,50	0,70	
Piens (l)			Stilbi	0,90-1,0	—	Pupiņas	0,60	0,60	
Krējums			Zivis			Cūku pupas	0,70	0,35	
Biezpiens			Foreles	2,50	—	Pelēkie zirņi	0,35	—	
Siers			Karpas	1,0-1,20	—	Dzērvenes (l)	0,60	0,60-0,70	
Olas			Svaigas reņģes	0,28	—	Sīpoli (kg)	1,30-1,50	1,50	
Paipalu olas (gab)			Žāvētas reņģes	0,56-0,68	—	Melnie rutki	—	0,30	
Gaļa			Dārzeņi, augļi			Bīšu produkti, graudaugi			
Cūkgaļas mikstums			Kāposti	0,15	0,10-0,12	Medus	2,0 (0,5l)	2,70 (kg)	
Karbonāde			Skābēti kāposti	0,35-0,40	0,30-0,35	Šūnu medus (kg)	4,0	—	
Kakla karbonāde			Burkāni	0,20	0,10-0,20	Linsēklas (kg)	—	0,70	
Kārtaine			Bietes	0,20	0,10-0,15	Linsēklu eļļa (l)	3,0	2,80-3,0	
Svaigs speķis			Vārtas bietes	0,30	0,25	Linsēklu raudi (kg)	—	0,20-0,25	
Sālīts speķis			Kartupeļi	0,25-0,28	0,20-0,23	Timotiņš	—	1,0	
Žāvēta gaļa			Sīpoli	0,30	0,30-0,80	Āboliņš	—	1,40	
Kauliņi			Ziema ķiploki (kg)	1,0	1,0	Mieži	—	0,08-0,09	
Aknas			Vasaras ķiploki	—	—	Auzas	—	0,07-0,08	
Nieres			(gab.)	—	0,15-0,20	Kvieši	—	0,09-0,10	
Tauki			Puravi	—	0,50				
Mēle			Āboli	0,20-0,35	0,20-0,30				

Sagatavoja G.Kraukle

REKLĀMA

REKLĀMA

REKLĀMA

REKLĀMA

AR KAROTĪTI PĒC LATVIJAS ZELTĀ.

Loterija!

Vai Tu veikalos ievēro produktus ar "karotītes" zīmi? Ar to tiek apzīmēta kvalitatīva pārtika, kas ražota Latvijā no vietējām izejvielām. Zīme piešķirta jau vairāk nekā 140 pārtikas produktiem. Kurš no tiem Tev garšo vislabāk? Atsūti savu mīļākā "karotītes" produkta nosaukumu (norādi arī ražotāju) un piedalies loterijā, kurā var laimēt kādu no pieciem zelta simtlatniekiem!

Mans mīļākais produkts ar "karotītes" zīmi ir: _____

Mani sauc: _____

Nodarbošanās: _____ Vecums: _____

Adrese: _____

Tālrunis: _____

Nosūti anketu uz adresi: "Karotītes loterija", SO Mārketinga padome, LVAEI, Struktoru iela 14, Rīga, LV-1039. Iesūtīšanas termiņš – 1. aprīlis. Laimētāji tiks paziņoti 13. aprīļa laikrakstā "Diena", un viņiem tiks piezvanīts.

☎ 7542947

PROBLĒMA

Anna (vārds mainīts, redakcijai zināms) kopā ar vīru audzina trīs bērnus. Vecākais dēls ir 17 gadus vecs, mazākie bērni — meitene un zēns — vēl neiet skolā. Ģimene ir pietiekami labi situēta, vīrs strādā algotu darbu, bet Anna ir mājsaimniece. Viņa labprāt piekrīt dalīties savās pārdomās un pieredzē ar «Novadnieka» lasītājiem, jo uzskata, ka tā varētu būt noderīga daudziem, kuri dzīvē nonākuši izvēles priekšā — nodzīvot dzīvi kā bezbērnu pārim vai kļūt par vecākiem, adoptējot bērnus.

Adoptētie bērni — radu naida krustugunis

Liktenis nebija lēmis bērnu

Ārsti drīz pēc kāzām abiem ar vīru atklāja pilnīgu asins nesaderību, kuras dēļ bērnu nevarēja būt. Izšķirties par adopciju nebija viegli, nācās tikt galā arī ar šaubu mirkliem, tomēr lēmuma pieņemšanu atvieglāja tas, ka ne Anna, ne viņas vīrs nevēlējās dzīvi nodzīvot vientulībā.

Kārtojot adopciju, kopā ar vīru vispirms griezušies pagasttiesā atbilstoši savai dzīvesvietai. Bijis jāsaprāt daudz dažādu izziņu, piemēram, par abu vecāku veselības stāvokli, dzīvojamo platību, ikmēcša ienākumiem. Stingri pārbaudīti sadzīves apstākļi ģimenē. Adopcijas process ir garš, līdz pat sešiem mēnešiem, un tā ir liela nervu bendēšana, neslēpj Anna, atzīstot, ka daudz vieglāk būtu bijis bērnus paņemt aizbildniecībā, taču šādu iespēju ne mirkli neesot pieļāvuši. — Nepardzīvot, ja bērnu bioloģiskie vecāki pēc atgriešanās, piemēram, no cietuma pieprasītu viņus atpakaļ — šāda iespēja taču ir visai reāla. Bērnam viss ticis dots, viņš ir mīlēts un lolots, bet pēkšņi atgriežas tēvs vai māte un viņu aizved, un tu neko vairs nevari izdarīt. Turpretī adoptēts bērns ir pilntiesīgs ģimenes loceklis, kuru neviens vairs mums nevar atņemt. Neiztiekam, protams, bez problēmām, bez nīēm un stīkiem, taču vai gan īstie vecāki un viņu miesīgie bērni no tā ir pasargāti, — jautā Anna. Vecākus neietekmēja arī tas, ka valsts adoptētajam bērnam maksās pabalstu tikai 4,25 latu apmērā.

Kuru? To var just ar sirdi

Jau kārtojot formalitātes, vecāki zināja, kurus bērnus viņi pieņems savā ģimenē, tādēļ papīru lietas gribējies nokārtot pēc iespējas ātrāk. Vecāko dēlu no bērnu nama paņēma gada un četrus mēnešu vecumā, viņš, pusgadu pavadījis slimnīcā, bija vājākais no visiem, ierāvis stūrīt un klusībā pacietis pārējo bērnu apvainojumus. Anna atzīst, ka sākumā gatavojušies adoptēt meiteni, taču ieraudzījuši un sapratuši, ka grib tikai šo puisīti un nevienu citu, lai gan bērnam vadība sākumā gribējusi vecākus atrunāt. Apjaust, kurš bērniņš būs tavējais visa turpmākā mūža garumā, var vienīgi ar sirdi. Citu mehānismu nav, saka Anna.

Abus jaunākos bērnus adoptējuši pirms nepilniem pieciem gadiem, vienam tad bija gads un divi mēneši, otram 6 mēneši. Pirms tam saņēmuši vispilnīgāko informāciju par bērnu bioloģiskajiem vecākiem, ieskaitot pat viņu slimības vēsturi un pārējos datus. Bērniem doti citi vārdi, protams, arī uzvārds mainīts. Vienīgi dzim-

Fotogrāfija neattiecas uz rakstā minētajām personām.

šanas laiku un vietu viņi manto no savas «iepriekšējās dzīves». Vecākais dēls zina, ka ir adoptēts, tas viņam pateikts septiņu gadu vecumā, ar mazajiem par šo jautājumu vecāki pagaidām vēl nav runājuši.

No radu puses saņem nicinājumu

Visgrūtāk pieņemt faktu, ka ģimenē augs adoptēti bērni, bijis radiem. Samierinājušies viņi nav līdz pat šai dienai. Tā ir lielākā abu vecāku sāpe, jo no apkārtējiem kaimiņiem un draugiem ģimene saņēmusi tikai labvēlīgu attieksmi. Nav iespējams izstāstīt to nicinājumu un pat naidu, ko mūsu bērni ir saņēmuši no radu saimes, saka Anna. Bērni saukti gan par salašņām, gan bandītu atvasēm. Kāda radniece, izdzirdusi, ka mazie Annu sauc par mammu, nevaicoties bērnu klātbūtnē, skaļā balsī sākusī moralizēt: «Kā tu ļauj sevi saukt par mammu, ja tu viņiem nekāda māte neesi?»

Visvairāk Annu šokē tas, ka cilvēki, kuriem nebūtu tiesību jaukties citu dzīvē, atļaujas gan pamācīt, gan pārņemt, gan klaji nicināt viņas bērnus. Ir bijuši brīži, kad abiem ar vīru gribējies paņemt bērnus un aizbraukt prom, kur ģimeni neviens nepazītu, tik ļoti sāpējis pāridarījums. Atbalsts tādos brīžos bijuši Annas nu jau aizsaulē aizgājušie vecāki, kuri mazos mīlējuši no visas sirds. Attiecības ar radiem ir vēsas, Anna ir samierinājusies, ka viņi bērnus nepieņems, nevienu pārliecināt viņa nēcensas. Ja gadās kāda iziešana kopā ar vīru, bērnus uzticu tikai saviem draugiem un kaimiņiem, bet nekad radiem, jo baidos par bērniem, atzīstas Anna.

Palīdzīgu roku pasniedza draugi

Radu nicinājumu atsvera draugu un kaimiņu iejūtība. Grūtā

brīdī palīdzīgu roku vienmēr pasniedz draugi, paziņas, pat sveši cilvēki. Anna savu īsto vārdu publikācijā lūdz neminēt bērnu dēļ. Negribas, lai rastos nevajadzīga interese, kuras dēļ ciestu bērni, jo daudz paziņas pat nezina, ka viņi ir adoptēti. Tiem, kas darījuši labu un Annu pēc stāstītā atpazīs, viņa grib izteikt visdziļāko pateicību gan par atbalstu grūtos brīžos, gan par padomiem un palīdzību, kad mazie slimoja. Savu atbalstu un dzīves pieredzi nekad nav lieguši Marija, Valdis un Māriete Mežperi-Nešpori, Anna Saročkina, Veneranda un Anatolijs Strodi, Velta un Viktors Dzeņi, Aldonija un Jānis Pākstes, Silvija un Edvīns Ziemeļi, Marina un Aleksandrs Ļevanovski, Marija Kalvāne, Ināra un Māris Skrimbli, Valija un Sergejs Pustovalovi, Maija Spūle, Anita Lietauniece, Ināra Dimante, Alberts Lāckājs, ārste Anita Baumannē, kā arī tēvs Ferencs, garīdznieks no Slovērijas.

Dāvāt mīlestību vientuļai dvēselītei

Bērnu namu ikdienā Anna ir pazīstama. Uz šīm iestādēm braukuši vairākkārt, kamēr kārtotas adopcijas lietas, iedraudzējušies ar personālu un bērniem, tādēļ arī tagad vismaz reizi gadā ģimene izjūtot vajadzību uz turieni aizbraukt. Anna uzskata, ka ieinteresētība no valsts, lai bērni

tiktu adoptēti un izklūtu no bērnamamiem, nav jūtama. Uz trīsdesmit audzēkņiem tur strādā viena audzinātāja, un bērni aug apstākļos, kas ir pilnīgi atšķirīgi no reālās dzīves. Viņi nezina, ko nozīmē ģimeniskas attiecības, jo tādas nekad nav redzējuši. Bērni ir bailīgi, jo pieraduši redzēt savā tuvumā tikai audzinātājas sievietes, tādēļ no vīriešiem viņi bēg pa gabalu. Anna atceras, kā vecākais dēls sākumā baidījies no vīra. Problēmas bijušas arī ar uzturu. Kad atveduši mājās vecāko dēlu, iedevuši bērnam padzerties govju pienu, no tik treknas barības mazajam temperatūra paaugstinājās līdz 39 grādiem. Bērns taču bija pieradis tikai pie liesām putriņām, ne kārtīga ēdiena. Tagad Anna saka, ja vien ir iespēja un vēlēšanās, nevajag baidīties, bet dāvāt savu mīlestību kādam no šiem pamestajiem bērniem, jo bērnamams nevienam pilnvērtīgu dzīvi nespēs dot.

Bez bērniem dzīvi iedomāties nespēj

Mazākie ļoti mīl lielo brāli, ir greizsirdīgi, ja viņš aizkavējas balē, un šobrīd vēl nav gatavi domai, ka lielajam brālim varētu būt sava meitene. Anna sevi sauc par stingru mammu, kura neaizliedz lielajam dēlam iet uz ballēm un satikties ar draugiem, taču grib zināt arī to, kur un ar ko viņš pavada brīvo laiku. Dēls aizrāvis

ar datoriem un daudz laika pavada, lai izzinātu tā iespējas. Viņš arī ļoti skaisti zīmē. Anna neslēpj, ka bērnu audzināšanā bijušas arī problēmas, taču tajā viņa nevaino bērnu iedzimtību. Viņasprāt, daudz atkarīgs no tā, kā bērnu audzini. Arī no miesīgiem bērniem taču izaug slikti cilvēki. Nelieloties, taču ar zināmu lepnumu viņa atzīst, ka ar bērniem attiecības ir siltas, ir savstarpēja uzticība, un tas ir galvenais.

Mūsu sarunas laikā fonā skan bērnu balsis un dip viņu soļi, mājās ir dzīvība un ir dvēselisks siltums, kura nebūtu, ja toreiz, pirms septiņpadsmit gadiem abi ar vīru būtu nobijušies no sabiedrības viedokļa vai radu domām. Anna atzīst, ka nespēj iedomāties savu dzīvi bez bērniem, viņa uzskata, ka laimīgas ģimenes pamats ir bērni, kas vieno vīru un sievu vistiprākajām saitēm.

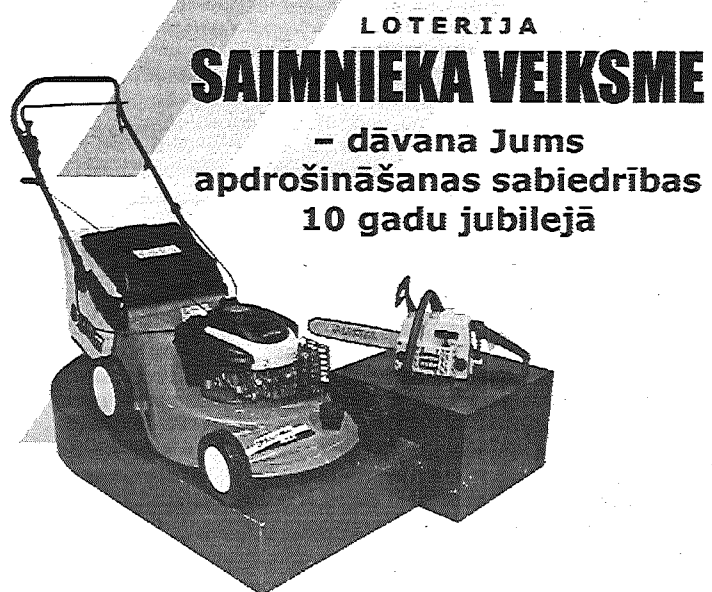
Tiem, kas domā par adopciju, Anna saka šādus vārdus: «Ja jūsu ģimenē ir mīlestība un satiecība, ja cienāt viens otru, tad nebaidieties pieņemt šo lēmumu. Jārēķinās, ka būs visādi: būs ļauni cilvēki un būs labi, taču ziniet, ka tie, kas jūs nosoda, patiesībā pašī nav nekā vērti. Esmu pārliecinājusies, ka ļaunums rodas no skaudības un pašu nesakārtotās dzīves. Atmetiet viņiem ar roku, jo labestības vienlīga ir vairāk.»

G.Kraukle

REKLĀMA

REKLĀMA

REKLĀMA

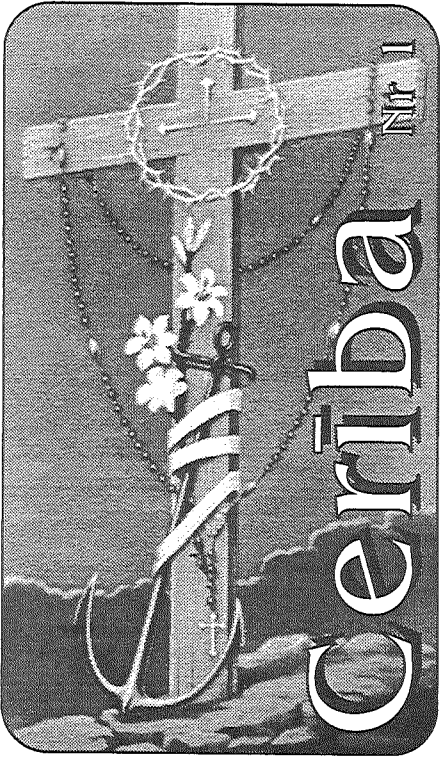
Līdz 31.oktobrim noformējiet polisi jebkurā apdrošināšanas veidā un laimējiet vērtīgas dāvanas: motorzāģus, zālesplāvēju, dārza mēbeles un daudz ko citu.

BALVA
APDROŠINĀŠANAS AKCIJU SABIEDRĪBA

Preiļi - Paulāna 3a-17, tālr. 53 22562
Līvāni - Draudzības 7, tālr. 53 42775 · Līvāni - Rīgas 270

Veiksme ar Jums, ja blakus BALVA!

6. «Cerības» veidotāji šo svētīgo

Cilvēks katrai savai rīcībai un darbam meklē pamatojumu un nosaukumu. Mēs savam šodien aizsāktajam darbam esam devuši vārdu «CERĪBA», kas ir viens no trim dievišķajiem tikumiem. Šajā attēlā, ko jūs «Novadniekā» uzlūkojat pirmo reizi, bet ar ko tiksieties visos turpmākajos «CERĪBAS» izdevumos, ir atainots cerības simbols — **enkurs**. Svētie raksti saka: «*Dvēselei [cerība] mums ir kā drošs un stiprs enkurs, kas iesniedz tur, kur ir iegājis priekšgājējs Jēzus*» (Ebr.6, 19 —20). **Krusts** mums runā par lielo Dieva mīlestību uz cilvēkiem, bet uz krusta attēlotās **naglas** un **ērķšķu vainags** — Jēzus ciešanu simboli. Cerībā uz godību un Dieva palīdzību mums ir jālūdzas (to simbolizē **Rožukronis**) un jācenšas dzīvot tikumiski. Sevišķi sirdsšķīstības tikums palīdz piepildīties cerībai (sirdsšķīstības simbols ir **lilija**).

Cerības tikums atbilst alkām pēc laimes, ko Dievs ielicis katra cilvēka sirdī; tas aptver visas tās ilgas, kas iedvesmo cilvēka rīcību; cerība tās atīra, lai tās būtu pakārtotas debesu valstībai; tā palīdz izturēt; tā atbalsta cilvēku pamestībā; tā iepriecina sirdi ar ilgām pēc mūžīgās svētlaimes. Cerības ierosme pasargā no egoisma un ved pie laimes, kas plūst no kristīgās mīlestības.

Lai Dievs palīdz mums dzīvot cerībā uz viņa svētību un palīdzību šīs zemes gaitās un uz mantojumu mūžībā!

Jūsu «Novadnieks»

Viņa Ekselence Rēzeknes — Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis lūdz priesterus un ticīgo tautu īpašās gavēņa lūgšanas — Krusta ceļu un Rūgtās sāpes upurēt par paaicinājumu uz garīgo kārtu.

Lūgšana par paaicinājumiem

Jēzu, dievišķais dvēseļu Gans, Tu reiz aicināji apustuļus, lai viņi kļūtu par cilvēku zvejniekiem. Piesaisti sev arī tagad krietnus un dedzīgus jauniešus, lai viņi kļūtu par Taviem īstiem sekotājiem un kalpiem. Dari, lai viņi kopā ar Tevi ilgotos un slāptu pēc cilvēku atpestīšanas, kuru dēļ Tu ikdienas atkārti savu bezasiņaino upuri uz altāra.

Tu, Kungs, esi vienmēr mūsu Vidutājs pie Tēva, tālab paver jo plaši apvāršņus uz visu pasauli, kur tik daudz brāļu ilgodamies gaida patiesības, gaismas un mīlestības siltumu. Pamudini jauniešus, lai viņi, sadzirdējuši Tavu aicinājumu, turpinātu Tavu sūtību virs zemes, veicinot Baznīcas — Tavas Mistiskās Miesas — uzplaukumu un būtu zemes sāls un pasaules gaisma. Āmen.

Par šo garīgā satura lappušu veidošanas ideju ir jāpateicas laikraksta «Novadnieks» redaktorei T.Elstes kundzei. Šī gada februārī viņa mani aicināja uz pārrunām par to. Lai gan pašam arī tāda doma bija, viņas ieteikumi to visu paātrināja.

Pēc sarunām redakcijā sazinājos ar Rēzeknes — Aglonas diecēzes bīskapu Jāni Buli un ar pārējiem apkārtējiem priesteriem, kuri šo labo nodomu atbalstīja. Un, kā redzams, darbs jau sācies.

Lai gan šodien ir daudz garīga satura grāmatu un arī vairāki preses izdevumi, tomēr daudzi nespēj tos iegādāties. Ir neskaitāmas ģimenes, kuras saņem un lasa tikai rajona laikrasto «Novadnieks». Tagad reizi mēnesī visi lasītāji varēs pakāvēties pie garīgām tēmām, kā arī uzzināt par svarīgākajiem notikumiem un dievkalpojumiem mūsu rajona dievnamos.

Lai Dievs Svētais Gars gaismo visus, kas veidos šo lappusi un arī tos, kas lasīs!

J.Steipiņš,

Preiļu Romas katoļu draudzes dekāns

Cienijamie laikraksta «Novadnieks» lasītāji!

Mana bērnība saistās ar Aglonas draudzi, tāpēc man ir liela interese būt kopā šī novada ļaudīm. Arī pašreiz man ir saistība ar šo novadu, jo no Daugavpils apkalpoju Arendoles Dievmātes draudzi. Ir patīkami un svētīgi tikties ar draudzes locekļiem svētdienu dievkalpojumos, kad mēs izsakām gan lūgumus, gan pateicības. Tomēr gribas pie saviem draudzes pabūt arī viņu mājās kopā ar «Novadnieka» jauno lapu «Cerība».

Baznīcas dzīvē ir prakse un vajadzība vizītēt draudzi, tas ir, apmeklēt draudzes locekļus mājās. Ceru, ka kādā vasaras laikā man tas arī izdosies. Bet pašreiz būs patīkami tas, ka sestdienās pēc pirts un pie tējas glāzes arendoliēši lasīs jauno «Novadnieka» tematisko lappusi.

Gribētos ieteikt šīs lappuses sakrāt un saglabāt, jo pēc garāka laika arī citi tās ar interesi pārcilās. Tā bija arī man. Kad sāku savu darbību Arendoles Dievmātes draudzē, gribējās iegūt ziņas par jauno darba lauku. Tam ļoti noderēja kādas draudzes locekles saglabātais «Leņina Karogs», kurā korespondente Silvija Jokste bija ļoti skaidri aprakstījusi Arendoles baznīcas atdzimšanu. Ceru, ka kāda no jaunajām lappusēm «Novadniekā» noderēs arī priesterim, kas nāks pēc manis, tāpat kā man kādreiz «Leņina Karogs».

Būtu vēlams, lai gaišākais lasītājs ģimenē to darītu balsi, jo domāju, ka ne visiem vectēviem un vecmātēm ir pietiekami labas acenes.

Ar cerību uz turpmākām tikšanās reizēm

A.Madelāns,

Daugavpils dekanāta dekāns, Daugavpils sv.Pētera ķēdēs un Arendoles draudzes prāvests

Dārgo lasītāji!

Piesāucū Dieva svētību un palīgu rajona laikraksta «Novadnieks» redakcijai, lasītājiem, rakstītājiem un labvēļiem. Tā kā turpmāk laikrakstā katru mēnesi tiks publicēti raksti par katoļu draudžu garīgo dzīvi, mācību, darbību, notikumiem un pasākumiem, šīs publikācijas varētu kalpot garīgo vērtību apzināšanai, atjaunošanai un iedzīvināšanai, kas sabiedrību pasargātu no alkoholisma, narkomānijas, toksikomānijas, seksomānijas, mamonomānijas (cēlies no vārda Mamons, kas senajiem sīriešiem bija bagātības un iedzīvošanās

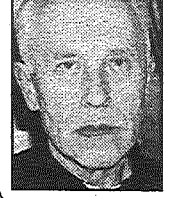
dievs — red.) un citām postošām parādībām, kas degradē sabiedrību.

«Cerības» lappuses sniegs ideālus — vispilnīgākos paraugus, kam būtu vērts sekot. Kristus teica: «*Es esmu pasaules gaisma: kas Man seko, tas nestaigā tumsā, bet iegūs dzīvības gaismu.*» (J.8:12). Svētais Pāvils savā vēstulē filipiešiem atgādina: «*Beidzot, brāļi, kas ir paties, kas godājams, kas taisnīgs, kas svēts, kas patīkams, kam laba slava, kas tikumīgs, kas cildināms, to domājiet!*» (Fil. 4:8).

P.Vilcāns,

Līvānu svētā Miķeļa Erceņģeļa Romas katoļu draudzes prāvests-dekāns

«Kungs, pavairo mūsu ticību» (Lk,17,5)

Tā lūdzās Kristus mācekļi. Gavēņa laiks liek arī mums padomāt, kādi mēs esam un kādiem mums vajadzētu būt attiecībā pret Dievu un līdzcilvēkiem. Runa ir par sabiedrības garīgās un materiālās dzīves sakārtošanu. Cerams, ka Baznīcas un laicīgo institūciju sadarbība nākotnē nesīs svētīgu augļus, vismaz, lai cilvēki nedarītu viens otram ļaunu.

«Kungs, pie kā mēs lai ejam? Tikai pie Tevis, kam

pieder mūžīgās dzīves vārdi», tā teica apustuļi (J.6,68). Pie kā gan cita lai mēs ietu meklēt mieru un laimi savām dvēselēm? Tikai Dieva un dabas likumu pildīšanas ceļš ved mūs pie visu problēmu atrisinājuma.

Vēlu visiem «Novadnieka» lasītājiem gaisus Lieldienas svētkus — līdz ar Kristu celties jaunai, labākai, kristīgai dzīvei.

O.Pujats,

Vārkavas, Jasmuižas, Znotiņu Romas katoļu draudzes prāvests

Cienijamais «Novadnieks» un visi lasītāji!

Liela pateicība redakcijas vadībai un visiem, kas centās, lai šajā visnotaļ laicīgā rakstura laikrakstā tiktu iekļautas arī garīga satura lappuses. Līdz ar to tiek visiem lasītājiem sniegts liels garīgais atbalsts. Cilvēki ir noguruši no laicīgām rūpēm un problēmām, bieži vien krit izmisumā no šķietamas bezizejas šajā dzīvē. Bet izeja vienmēr ir, vienmēr ir visu problēmu patiesais risinājums, vienmēr ir atrodamā patiesā atbilde uz visiem mūsu jautājumiem un problēmām. Un šī atbilde skan — Kristus.

Cilvēks sastāv ne tikai no miesas, bet arī no nemirstīgas dvēseles, ko

ir radījis Dievs. Risinot laicīgās problēmas, nedrīkst aizmirst par mūžīgo, neredzamo. Cilvēks pārtiek ne tikai no maizes, bet arī no «ikviena vārda, kas nāk no Dieva mutes». «Cerība» palīdzēs daudziem rast atbildi uz būtiskiem, fundamentāliem jautājumiem, kas nāk no mūsu visdziļākajām dvēseles dziļēm un alkām pēc patiesības, kas ir Kristus.

Vajag meklēt Kristu. Vajag meklēt līdz galam. Tad arī atradīsim mieru dvēselēm. Lai šajās lappusēs lasītāji rod jaunus garīgus impulsus no Svētā Gara pilnīgai atvērībai Kristum un Viņa Baznīcai!

Ar cieņu

I.Vigulis,

Rudzātu un Vanagu Romas katoļu draudzes prāvests

JO MAZĀK KĀDS ZINA, JO GUDRAKS TAS SEV LIEKAS

darbu nodod sv. Jāzepa aizbildniecībai⁷.

VIŅŠ IR AUGŠĀMCĒLIES!

(Lk-24 5,6)

Kad beidzas nopietnais gāndariņas gavēna laiks, baznīca tērpjas savā košumā, skan liksmi Alleluja. Trīskāršu procesiju apkārt baznīcai pavada dziesma: «Priecīga ir mums šī diena». Šo dienu darījis mums Kungs: «Priecājiemies un liksmojat viņā» (psalm. 117,24).

Baznīcas un mūsu priekam ir dziļš un nesatricināms pamats. Cilvēces vēsture nepazīst citu gadījumu, kas līdzinātos Kristus augšāmcēšanai. Kristus ar augšāmcēšanos apliecināja savu dievišķību un sūtniecības pareizību. Apustuļu un mūsu ticībai tika pielikts zīmogs kā apliecinājums tam, ka mūsu cerība ir droša. Debesis divas reizes vēstīja pasaulei svarīgu ziņu. Jums šodien dzimis Pestītājs, kas ir Kristus kungs (Lk 24, 1,13) teica eņģelis ganiem kļusajā svētajā naktī.

Viņš ir augšāmcēlies (Lk. 24. 5,6) teica eņģelis sievietēm Lieldienas rītā. Vārds Alleluja ar savu nozīmi aicina — slavējiet Dievu! Aicina slavēt Dievu baznīcā, slavēt Dievu mājās, slavēt starp draugiem un piederīgiem, slavēt Dievu visā savā dzīvē. Dieva slavēšanā un iepriecināšanā jāpalīdz arī tiem, kas noskumuši un nezina kur rast prieku. Ir jāzina, ka nemirstīgais nevar būt padots nāvei, iznicībai, visvarenais nevar būt uzvarēts.

Kristus teica: «Es dzīvoju un jūs dzīvosiet» (J.14,10).

Dzīvodami ar Kristu mēs nodrošinām sev laicīgo svētību un mūžīgo laimi. Debesu un zemes valdnieks satiekas ar cilvēkiem atkal pēc visām pārēstībām pilns svētās mīlestības un sveicina:

Miers jums kapa sargi!

Miers jums pārestību darītāji!

Miers jums uzticīgie sargātāji, palaujieties, esiet stipri — es uzvarēju.

Miers jums slāpstošie pēc patiesības, jums piemērs mans rūgtais biķeris un zīme, ka nepateicība ir pasaules alga.

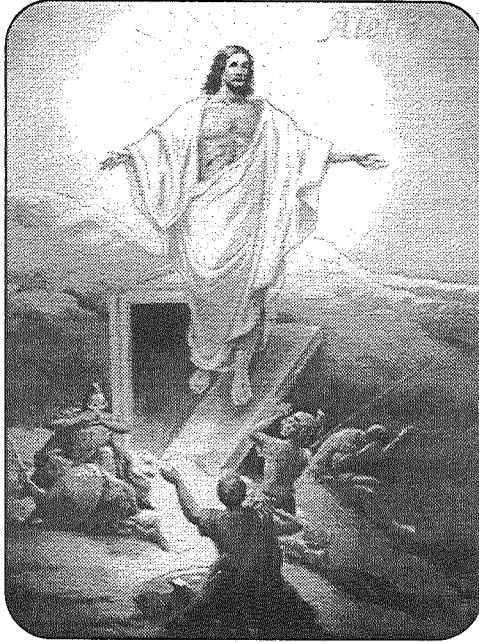
Mēs pulcējamies dievnamos ne tikai tāpēc, lai priecātos par Kristus augšāmcēšanos, bet arī lai pateiktos Dievam par gavēni padarītu lielu darbu pie savas dvēseles skaistināšanas. Esam izgājuši gavēna skolu, kurā vēl un vēl esam iemācījušies kā pēc Kristus parauga darīt labu, daudz piedot, sēt mieru ģimenēs un starp tuviniekiem. Esam labāk sapratuši ciešanu jautājumu.

Skaisti ir šie svētki visiem bez izņēmuma — tikai ar to starpību, ka vieni garīgumu manto vairāk, citi mazāk. Centīsimies nostāties pie tiem, kas manto vairāk.

Vēlu Kristus kunga svētību «Novadnieka» darbiniekiem un visiem lasītājiem.

Visiem visiem vēlu priecīgu Alleluja!

Dekāns Aleksandrs Madelāns

Sagatavošanās laiks Lieldienām

GAVĒNA LAIKS ir sagatavošanās laiks Lieldienām. Simboliski šis laiks atgādina tās 40 dienas, ko Pestītājs pavadija tuksnesī, lūdzoties un gavējot pirms savas atklātās darbības.

Gavēna laiku leveda **PELNU DIENA** (trešdienā), kad priesteris dievkalpojuma laikā svētī pelnus un, kaisot tos uz katra ticīgā galvas, saka vārdus, ko Dievs teica pirmajiem cilvēkiem, izraidot tos no paradīzes: «*Atceries cilvēkā, ka puteklis esi un par putekli paliksi*» (Rad. 3,19).

Ko nozīmē gavēt? Attiecībā uz ēdieniem gavēna laikā baznīca īpašas prasības neuzstāda (izņemot tās, kas minētas baušļos, t.i., atturēties no gaļas ēdieniem visās piektdienās, Pelnu trešdienās, Ziemassvētku un Lieldienu vijulijā). Toties aicina ticīgos atturēties no laicīgām izpriecām, veļt vairāk lai-

ka lūgšanām un klusumam, pilnīgāk ievērot Dieva un tuvākmlēstības likumus, meklēt Dieva žēlastību lūdzoties un pieņemt svētās Sakramentus. Ja kāda no gavēšanas dienām sakrīt ar svētdienu, vai obligātu baznīcas svētku dienu, gavēnis atkrīt. Baznīcas likums nosaka, lai ticīgie gavēna laikā izsūdzētu grēkus un pieņemtu Svēto Komūniju, ko mūsu zemes katoļi ievēro.

Saskaņā ar senu ieradumu, divas nedēļas pirms Lieldienām baznīcas tiek aizsegti krucifiksi, kas atgādina, ka neesam cienīgi skatīt Pestītāju, kas mūsu dēļ uzņemas ciešanas un nāvi.

Ar **PŪPOLU SVĒTDIENU** sākas Lielā jeb Klusā nedēļa. Šai svētdienā atceramies, kā Kristus dažas dienas pirms savas nāves, jauzu pulku priecīgi sveikts, ierādās Jeruzalemē, lai papildītu pasaules Pestītāja misiju. Šim

gājienam par piemiņu ir Pūpolu svētdienu procesija, kuru ievadot priesteris svētī palmu zarus vai pūpolus. Svētās Mises laikā tiek lasīts Kristus ciešanu apraksts.

Ar **LIELĀS CĒTURDIEDIENAS** dievkalpojumu tiek ievadītas trīs svētās dienas Kristus nāves un augšāmcēšanās piemiņai. Lielajā Ceturtdienā notiek svētā Mise pēdējo Vakariņu piemiņai, kuras laikā Kristus iestādīja un dalīja apustuļiem Vissvētāko Sakramentu. Dievkalpojuma beigās vissv. Sakraments procesijā tiek aizņemts un novietots īpašā altārī. Tautā to sauc par «cietumu», jo Kristus šajā vakarā tika nodots. Ērģeļu un zvani aplkūši līdz Lielajai Svētdienai.

LIELĀ PĒKTDIENA ir Kristus nāves diena, un reizē cilvēces grēku izpirkšanas diena. Golgātas kalnā grēci-

nieks dzirdēja Kristus vārdus: «Šodien tu būsi ar mani paradīzē» (Lk. 23,43). Baznīcā šajā dienā lasa Evāģēliju par Kristus notiesāšanu un lūdzu par visiem — ticīgajiem un neticīgajiem. Pēc šī aizlūguma krustam tiek noņemts pārsegs. «*Raug, krusta koks, kurā pacelts Pestītājs! Nāciet, pielūgsim Viņu*», skan aicinājums. Ticīgie nāk un, godinot Pestītāja ciešanu piemiņu, skūpstā Krustā Sistā kājas. Tam seko sv. Komūnija un procesija ar vissv. Sakramentu uz «Kristus kapa» altāri, kur ziedos un sveču gaismā mēs skatām Kungu Jēzu guldītu kapā un vīrs tā — monstrāncē vissv. Sakramentu. Cilvēki pielūdz Pestītāju, kurš «*pats sevi atdeva, lai mūs izpestītu no ikvienas netaisnības*» (Tit. 2,14).

Prāvests Onufrijs Pujats

Ēdiena svētīšana Lieldienās

Skaista tradīcija katoļiem ir kūču vakars pirms Ziemassvētkiem. Garīgo Gaisotni šeit veido oplate, kas visu ģimeni vieno kristīgā mīlestībā.

Kaut kas līdzīgs Lieldienās ir galda vai ēdiena svētīšana. Pilsētā turīgākās ģimenēs vai kuras vairāk saistās ar savu draudzes baznīcu un priesteri, Lielajā Sestdienā pēc dievkalpojuma, kas notika rītā, ielūdz prāvestu galda svētīšanai. Uz galda, visi svētkiem sagatavoti ēdieni. Pēc prāvesta brauca

skaistā linijdroškā. Iejūdza labākos zirgus un tā apbraukāja visus, kuri bija lūguši. Sevišķi interesants un bagātīgs galds bija poļu ģimenēs. Žāvēts jēra šķiņkis, neliels, bet vesels negriezts cūkas gabals un citi gaļas ēdieni. Babakas, augstās formās cepti pirāgi, mazurkas plaņču izkātā. No miklas izcepts Lieldienu jērs. Gan pie mums, gan pie poļiem Lieldienu galdā vajadzīga pasha — ar rozīnēm un garšvielām sagatavots biežpiens un izveidots forma. Protams, arī skaisti krāsotas olas.

Galdam visapkārt skaisti izveidots brūklenāja šaurs vainags.

Arī uz baznīcu atvestie produkti gaumīgi sakārtoti groziņos, kludziņu piņas traukos, bet, kas tā nekārto, olas ieliek kabatā. Šie svētku produkti saucas **SVĒTĪBA**.

Šis paradums ir ļoti sens un izsaka to, ko sv. Pāvils raksta 1. vēstulē korintiešiem. Vai jūs ēdat, vai jūs dzērat, visu dariet Dieva godam. Un tiešām, šeit parādās Dieva gods, kad mājas māte pēc galda lūgšanas padala pa-

svētku. Katram produktam —maizei, gaļai, olām, sālīm — ir sava lūgšana svētku. Pie maizes svētīšanas tiek minēts notikums par maizes pavairošanu, pie gaļas svētīšanas tiek minēta pēdējās vakariņu un Lieldienu jērs. Svētku olas, tās piemin kā dzīvības simbolu.

Ievērojot tradīcijas, svētki ienes dzīvību, gaišumu, mīlestību un prieku.

Dekāns Aleksandrs Madelāns

Svētā Jāzepa svētkos — 19. martā

Laikam ejot, mainās cilvēku paauzdes. Viena paauzde nomaina otru, un tā laika paauzdu tecējumam galu nevar saskatīt. Atsevišķam cilvēkam nav lielas nozīmes, jo kas gan ir cilvēks to miljardu vidū, kas apdzīvo pasauli. Īsu laiku dzīvojis, tas nomirst un zūd no citu piemiņas. Un tā tas ir noticis ar tūkstošiem un miljoniem, kas dzīvojuši virs zemes.

Tomēr ir cilvēki, ko piemin paauzdu paauzdes. Tie ir tie, kas iegājuši pasaules atpazīšanas plānos. Vispilnīgāk to var attiecināt uz sv. Jāzepu, kas ienācis pasaulē, lai kļūtu par Pestītāja Jēzus Kristus audzētāvu un Vissv. Jaunavas Marijas līgavaini, lai būtu svēta ģimene, kur varētu piedzimt pasaules Pestītājs un būtu ģimenes apgādātājs, aizsargātājs un audzinātājs. Sv. raksti viņu sauc par «*taisnīgo*», kas nozīmē garīgu pilnību un svētumu. Tāpēc Baznīcas tēvi saka par sv. Jāzēpu: «*Viņā sastopama Abrahama paklau-*

sība, Jēkaba pacietība, Ēģiptes Jāzēpa šķīstība, Dāvida sirdsdedzība attiecībā uz Dievu un Salomona gudrība. Ja arī mums būtu Abrahama paklausība, Izāka pacietība, Jēkaba dedzība, ko tas viss līdzētu, ja mēs nesaglabātu šķīstību kā Jāzēps? Jā gan, mums vajadzētu visaugstākā līmeņa mīļot šķīstību, bez kuras mūsu darbiem nav nekādas vērtības.»

Kāds slavens runātājs teica par Maķedonijas valdnieka Filipa godu. Apjūsmojis par sava varoņa dižcilgīgu izcelšanos, bagātību, varenību, drosmi un uzvarām, viņš brīdi aplūka, it kā vairāk nebūtu ko teikt. Tad viņš pēkšņi iesauca: «*Tas viss nav nekā. Viņš bija Aleksandra, pasaules iekarotāja, tēvs. Lūk, viņa neizsakāms gods un slava.*»

Sv. Jāzepa izcelsme ir no ķēniņa Dāvida dzimtas, kas, strādādams par galdnieku, ir rūpīgs ģimenes galva un apgādātājs. Viņam vajadzēja paklausī-

eņģeļa vārdus sapni: «*Ceļies un ņem Bērnu un Viņa māti un bēdž uz Ēģipti, un paliec tur, kamēr es tev sacīšu, jo notiks, ka Herods meklēs Bērnu nonāvēšanai*» (Mt.2:13). Kad laiks pagāja, kad var atgriezties, tad eņģelis atkal sapni vēstīja: «*Ceļies un ņem Bērnu un Viņa māti un ej uz Izraēļa zemi, jo miruši ir tie, kas tiecās pēc Bērna dvēseles*» (M.2,20).

«Daudzus maldos ievēda sapņi», saka sv. raksti. Bet reizēm sapņi var būt no Dieva, kaut vēsti tos eņģeli, svētie, mirušie senči vai citi cilvēki. Var būt dabiski sapņi vai no jaunā gara, ja mudina uz jaunu. Viņš bija uzticīgs sv. ģimenes sargu un apgādātājs. Viņam bija laime redzēt Kristus Bērnu, dzirdēt, sarunāties, spiest pie savas krūtis, nēsāt, glāstīt un apgādāt, lai papildītu Dieva Tēva uzdevumu. Tāpēc pavēsts Pijš IX 1871. gadā pasludināja sv. Jāzēpu par Sv. Baznīcas aizstāvi, bet Leons XIII 1892. gadā — par kristi-

go ģimeņu aizstāvi.

Sv. Terēze no Avīlas raksta: «*Par savu aizbildni un valdnieku es izvēlējos slavējamo sv. Jāzēpu un atvēlējos viņam. Un tiesām, es skaidri pazīnu un pieredzēju, ka viņš bija tas tēvs un kungs, kas mani glāba gan toreizējās briesmās, gan arī vēl lielākās briesmās, kas attiecās uz manu godu un dvēseles pestīšanu. Un pat vairāk darīja manā labā nekā es pratusi to lūgt. Es neatminu nevienu gadījumu, kad būtu lūgusi un viņš man nebūtu palīdzējis.*»

Uz kādas vecas sv. Ģimenes gleznas bija ietekmīgs uzraksts — «*Kur ikviens vīrs ir kā svētais Jāzēps, kur ikviena sieva ir kā svēta Marija un kur ikviens bērns aug miesā un garā kā svētais Bērns, tur, tici man, kristīgais, ikvienā mājā ir paradīze.*»

Prāvests P.Vilcāns

Dievkalpojumi Preiļu rajona katoļu dievnamos

Aglonas bazilikā
Lielajā Ceturtdienā — plkst.19.00, Lielajā Piektdienā — plkst.15.00, Lielajā Sestdienā — plkst.20.00, Lieldienās — plkst. 7.00, II Lieldienās — plkst. 10.00 un 12.00.

Rušonā
Lielajā Sestdienā — plkst. 23.00.

Bērzgalē
Lieldienās — plkst. 9.00.

Preilos
Lielajā Ceturtdienā — plkst. 10.00, Lielajā Piektdienā — plkst. 10.00, Lielajā Sestdienā — plkst. 10.00, Lieldienās — plkst. 8.00, II Lieldienās — plkst. 10.00.

Rekolekcijas — 22. un 23. martā. Šinīs dienās dievkalpojumi notiks tāpat kā svētdienās.

Riebiņos
Lielajā Ceturtdienā — plkst. 12.00, Lielajā Piektdienā — plkst. 12.00, Lielajā Sestdienā — plkst. 12.00, Lieldienās — plkst. 11.30, II Lieldienās — plkst. 12.00

Livānos
Sv. Miķeļa Ercenģeļa Romas katoļu baznīcā darbdienās dievkalpojumi notiek plkst. 7.00 un 8.00. Svētdienās — plkst. 9.00 un 12.00. Gavēna laikā katru piektdienu plkst. 17.00 — Krusta ceļš.

Rekolekcijas paredzētas 23., 24. un 25. martā. Bērniem un jauniešiem — 25. martā.

Lielajā Ceturtdienā dievkalpojuma sākums plkst. 10.00, Lielajā Piektdienā — plkst. 9.00, Lielajā Sestdienā — plkst. 8.00, Lieldienās Rezurrekcija plkst. 8.00 un procesija.

Vārkavā
Lielās Nedēļas dievkalpojumu sākums plkst. 12.00, Lieldienās — plkst. 7.00.

Jasmuižā
Lielās Nedēļas dievkalpojumu sākums plkst. 10.00, Lieldienās — plkst. 10.00.

Znotiņos
Pūpolu Svētdienu dievkalpojums plkst. 15.00, Lielās Ceturtdienas un Lielās Piektdienu dievkalpojumi plkst. 8.00, Lielās Sestdienas dievkalpojums — plkst. 17.00.

Arendolē
Lielajā Sestdienā plkst. 17.00 — Rezurrekcijas dievkalpojums.

Vidsmuižā
Lielajā Ceturtdienā — plkst. 13.00, Lielajā Piektdienā — plkst. 9.00, Lielajā Sestdienā — plkst. 8.00, Lieldienās — plkst. 7.00.

Pieniņos
Lielajā Ceturtdienā — plkst. 10.00, Lielajā Piektdienā — plkst. 12.00, Lielajā Sestdienā — plkst. 12.00, Lieldienās — plkst. 10.00.

Rudzātos
Pūpolsvētdienā — plkst. 10.30, Lielajā Ceturtdienā — plkst. 9.00, Lielajā Piektdienā — plkst. 9.00, Lielajā Sestdienā — plkst. 9.00, Lieldienās — plkst. 9.00, II Lieldienās — plkst. 10.30.

Vanagos
Pūpolsvētdienā — plkst. 13.00, Lielajā Piektdienā — plkst. 12.00, Lielajā Sestdienā — plkst. 12.00, Lieldienās — plkst. 12.00.

Nidermuižā
Pūpolsvētdienā — plkst. 10.00, Lielajā Piektdienā — plkst. 10.00, Lielajā Sestdienā — plkst. 16.00, II Lieldienās — plkst. 10.00.

Ārdavā
Lielajā Sestdienā — plkst. 9.00.

NETICI CILVĒKA GUDRĪBAI, BET DIEVA PATIESĪBAI

Lauku pašvaldību vadītāji neredz

13. martā «Novadnieka» redakcija uz preses konferenci pulcējās rajona lauku pašvaldību vadītāji, lai dalītos savās pārdomās par administratīvi teritoriālās reformas jautājumiem un citām Latgales laukiem aktuālām problēmām. Preses konferencē piedalījās Silajāņu pagasta padomes priekšsēdētāja Marija Trifanova, Siļūkalna pagasta padomes priekšsēdētājs Juris Leicis, Saunas pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Domulis, jaunizveidotā Vārkavas novada domes priekšsēdētāja Astrīda Spuriņa, Sutru pagasta padomes priekšsēdētājs Antons Znotiņš, Rudzātu pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Zeps, Stabulnieku pagasta padomes priekšsēdētāja Monika Litauniece un Jersikas pagasta padomes priekšsēdētāja Maija Spūle. Riebiņu pagasta padomes priekšsēdētājs Voldemārs Adamovičs savu viedokli par pēdējā gada laikā paveikto izteica 7. martā, kad «Novadniekā» uz preses konferenci bija sapulcējušies Līvānu un Preiļu novada vadītāji un opozīciju deputāti.

Gada laikā, kas pagājis kopš pašvaldību vēlēšanām, deputāti un pagastu padomju priekšsēdētāji ir sapratuši, ka ne visu iespējams paveikt pašu spēkiem. Daudzas lietas un problēmas gaida risinājumu vai vismaz atbalstu «no augšas». Saeimā pieņemtie likumi un valdības lēmumi bieži vien balstās uz vienu vienīgu pamatojumu, sak, tā prasa Eiropa. Uz pašvaldību pleciem tiek uzkrauta aizvien lielāka un smagāka pienākumu nasta, lai gan neviens tā īsti nav padomājis, cik reāli to visu iespējams izpildīt.

Riebiņos problēmas risina pie sarunu galda

VOLDEMĀRS ADAMOVIČS:

— Pilsētām ir savas problēmas, bet lauku pašvaldībai — savas. Lauku cilvēki ir daudz miermīlīgāki, arī pagājušā gada vēlēšanas sagaidījām mierīgā gaisotnē bez strīdiem. Riebiņu pagastā kažķis un domstarpības nepastāv, pie sarunu galda atrisinām visas problēmas.

Vairāk par pusi pašvaldības budžeta tērējam izglītībai, piemēram, pēn tie bija 62,79 procenti. Darīts viss, lai bērni un pedagogi varētu ne tikai labi strādāt un mācīties, bet arī atpūsties.

Problēma ir veco ļaužu aprūpe. Picšķiram līdzekļus mājas aprūpei, jo negribam vecos cilvēkus izolēt no ierastās vides, ievietojot pensionātos. Pašlaik spriežam par to, kur atrast telpas, lai turpmāk, kad tiks izveidots lauku novads, ierīkētu sociālo māju. Pirms četriem gadiem pabeidzām lauku ambulances būvi, tur var saņemt stomatoloģiskos pakalpojumus, ir aptieka, procedūru kabinets, pieņem ģimenes ārsts. Ambulances telpās plānojam atvērt arī frizētavu.

Pagājušajā vasarā uzsākām estrādes celtniecību parkā. Diemžēl nepaveicās ar būvorganizāciju — lētākais piedāvājums, izrādās, ne vienmēr ir tas labākais. Taču darbi iet uz beigām, ceram, ka maijā varēsim ielūgt kolēģus uz estrādes atklāšanu. Šajā objektā pašvaldība būs ieguldījusi vairāk nekā 18 tūkstošus latu.

Ir cerības, ka veiksmīgi arī turpmāk risināsies jautājums par investīciju piesaisti zirgaudzētavaī un cūkkopības kompleksam. Tas, savukārt, nozīmē, ka varēsim izmantot arī dabas gāzi, jo cauri pagastam plāno būvēt dabas gāzes vadu no Preiļiem uz Rēzekni. Pagaidām mēs nevaram akciju sabiedrībai «Latvijas gāze» nodrošināt pietiekami lielu gāzes patēriņu.

Pašlaik darām visu, lai attīstītu infrastruktūru. Ja izdosies kopā ar kaimiņu pagastiem izveidot lauku novadu, darbi noteikti ies labāk. Būs kopīgi dienaslietas vairākās sfērās. Līdz ar to lauku iedzīvotāji saņems kvalitatīvākus pakalpojumus.

Jersika pagaidām neizvēlas apvienošanos

MAIJA SPŪLE:

— Jau 1997. gadā, kad tikko sāku strādāt par pagasta padomes priekšsēdētāju, veicu iedzīvotāju aptauju par administratīvi teritoriālās reformas perspektīvām. Lielākā daļa jersiekiešu neizteica atbalstu novada veidošanai. Arī tagad viņu viedoklis maz mainījies, it īpaši, ja runa iet par novada veidošanu ar Līvāniem. Pilsētām vienmēr vajadzības ir bijušas lielākas, tāpēc lauku ļaudis baidās no tā, ka tiks apdalīti.

Jersika ir nomalē. Mēs, piemēram, nevaram pievienoties Vārkavas novadam, jo pa vidu ir purvs. Esmu runājusi ar Zosas pašvaldības vadītāju, bet, lai apvienotos, jāceļ tilts pāri Daugavai. Nīcgales pagastam bija doma veidot vienu lielu lauku novadu, bet daugavpīlieši pašlaik lemj par novada veidošanu visā rajonā bez Daugavpils pilsētas. Ja likums prasīs, mūs ar varu pievienos Līvānu novadam, bet no laba prāta to nedarīsim.

Lielākā daļa lauku pašvaldību jau nonākušas pie secinājuma, ka novadi jāveido, bet tādām lēmumam ir jānobriest, jābūt ekonomiskai nepieciešamībai. Tomēr uzspiest to nevar. Ja dzīvojam demokrātiskā sabiedrībā, tad lēmumam jābūt brīvprātīgam, citādi vienā jaukā ritā pamodīsimies, bet mums visiem jau būs sadoti jauni zieģeļi. Protams, bez sadarbības nevar iztikt, un mēs jau esam par to runājuši arī ar Līvānu novada vadību. Ceram, ka tuvākajos mēnešos noslēgsim ar viņiem sadarbības līgumu — līvānieši mums nekad nav atteikuši, tāpat kā mēs viņiem. Kad izstrādājam pētījumu par iespējamo reformu, atceros Visvalda Gercāna vārdus, domāju, ka tie bija vispatiesākie — pilsētai vairs nav zemes, Līvāniem vajadzīgas brīvas lauku platības, lai attīstītos. Taču pilsētņieki ir aizmirsuši, ka laukos cilvēkiem ir savas vajadzības.

Stabulnieki uz Viļāniem neies

MONIKA LITAUNIECE:

— Stabulnieku pagasta padomes deputāti pagaidām nav naktis sēdējuši, lai pieņemtu izšķirošo

lēmumu par apvienošanu. Vakar (12. martā — red.) bija sanākums Galēnos, kur piedalījāmies arī mēs un Siļūkalna pagasta pārstāvji. Skaidrs ir viens — Stabulnieki uz Viļāniem neies, uz Preiļiem — arī ne. Izskatām citus variantus. Viscīrīgāk varētu būt runa par Viduslatgales novada veidošanu, tas ir, kopā ar Riebiņiem, Rušonu, Silajāņiem, Siļūkalnu un Rēzeknes rajona Feimaņiem. Mūsu pagasta deputātus pagaidām attur tas, ka Viduslatgales novada juridiskais centrs ir visai tālu — Rušonā. Spriež, ka nākotnē centrs būšot maznozīmīgs. Es šai domai nepiekrītu, liels vai mazs, bet centrs vienmēr akumulē ap sevi lielākas iespējas un lielākus līdzekļus.

Sākumā izveidojām triju pagastu sadarbības padomi. Esam pārāk mazi, tikai ap trim tūkstošiem iedzīvotāju — bez vidusskolas, bez attīstītas infrastruktūras. Šogad nekādi lēmumi par apvienošanu netiks pieņemti. Novembrī mūsu trīs sadarbības pagasti vēlreiz sapulcēsies kopā, varbūt tad skats uz nākotni būs cerīgāks. Pagaidām dominē latgaliešu piesardzība.

Siļūkalns ar novada veidošanu nesteigsies

JURIS LEICIS:

— Siļūkalna pagasts atrodas pašā Preiļu rajona nomalē, arī iedzīvotāju skaita ziņā esam neliela pašvaldība, tikai 800 cilvēku. Skaidrs, ka reforma mūs skars. Valdības atbalstītājā 102 novadu modeli mēs esam «iezīmēti» pie Varakļānu novada — kā liels ķīlis pie četrām Madonas rajona pašvaldībām un Rēzeknes rajona Dekšāru pagasta. Mūsu pagasta padomes deputāti nepiekrīt šim veidojumam galvenokārt tāpēc, ka negribam veidot novadu ar Varakļānu mazpilsētu. Pilsētai problēmu ziņā vienmēr ir lielas atšķirības. Vēl viens iemesls ir tas, ka Murmastienas un Barkavas pagasti noteikti negrib aizeit no Madonas rajona, kas savukārt nekad nepiekrīt palikt pie Latgales reģiona ar centru Rēzeknē.

Pagājušā gada maijā Riebiņu un Rušonas pagasti izteica priekšlikumu veidot pašiem savu sadarbības padomi, bet pēc tam arī lauku novadu, ja «augša» uzspieš. Tomēr mūsu pagasta deputāti nepiekrīt, ka centrs atradīsies Rušonā. Centrs varētu būt Riebiņos. Siļūkalna pagasta nostāja ir tāda — vajadzīgs lauku novads, bet tam jātop bez steigas. Bieži saka, Eiropa mūs nesapratīs. Tāpat var teikt, ka pilsēta mūs nesapratīs.

Silajānieši apmierināti ar sadarbību

MARIJA TRIFANOVA:

— Silajāņu pagastā ir tikai 650 iedzīvotāju, tāpēc par sadarbību esam sākuši domāt jau no 1997. gada. Sākumā — ar Rēzeknes rajona Feimaņiem un mūsu rajona Rušonas pagastu. Bijā pat tāda ideja, ka mēs varētu apvienoties un izveidot novadu. Sakarā ar to,

ka valdība noteikusi savus kritērijus un novadā jābūt aptuveni 5000 iedzīvotājiem, mēs bijām par mazu. Turpinājums ir Viduslatgales pašvaldību apvienība.

Silajāņu pagasta budžeta lielāko daļu veido mērķdotācija, bez tās mēs nevarētu izdzīvot un pastāvēt. Tāpēc novada veidošana ir vienīgā izeja. Kopā varēsim apsaimniekot ceļus, uzturēt izglītības iestādes. Būs normāls radošs darbs. Arī pašlaik droši varam lūgt palīdzību Feimaņu pagastam komunālo jau-tājumu risināšanā, tāpat mums palīdz Riebiņu pagasts.

Skaidrs ir tas, ka lauku pašvaldības dzīvo mierīgāk un stabilāk, mums ir savas iestrādes, kuras, pievienojoties pilsētai, var zūst.

Vārkavas novads tapa, bēgot no pilsētām

ASTRĪDA SPURIŅA:

— Rožkalnu un Upmalas pagastā viss jau ir noticis — bēgot no pilsētām, izveidots Vārkavas novads. Triju pagastu sadarbība ilga vairākus gadus, diemžēl Vārkavas pagasts novada veidošanā nepiedalījās. Ceram, ka novada teritoriju varēsim paplašināt un mūs atbalstīs arī Sutru un Pelēču pašvaldības. Galvenais, ka neesam pievienoti pilsētai un varam attīstīties lauku novadā, vairāk piesaistīt līdzekļus, izstrādāt lielākus projektus.

Mums ir savs vidusskola, baznīca, gatavosim projektus Vārkavas pils atjaunošanai un izmantošanai. Cilvēki smejas, ka esot arī pietiekami lieli kapi, tagad vajagot tikai savu pansionātu ierīkot. Patiešām, sociālās mājas ierīkošana ir viens no svarīgākajiem uzdevumiem. Arendolē, acimredzot, skola tiks slēgta, jo šogad tajā mācās vairs tikai 15 bērni. Tur arī plānojam ierīkot sociālo māju vecajiem un slimajiem novada ļaudīm. Cerīgi lūkojamies uz to, ka novadā jau tuvākajās laikā varētu būt arī savs ģimenes ārsts.

Vārkavas novadā ir tikai 2000 iedzīvotāju, valdības noteiktajiem kritērijiem tas ir par maz. Ceram uz kolēģiem, jo citādi mūs ņems un «piekabīnās» klāt kādam citam.

Sutriem visi ceļi vaļā

ANTONS ZNOTIŅŠ:

— Mūsu pagastam pagaidām visi ceļi vaļā, arī iedzīvotāju domas daļās. Viena daļa cer uz pilsētu. Otrā — domā, ka lauku teritorijām ap pilsētām nav iespējama nekāda attīstība. Esam sprieduši arī par pievienošanu Vārkavas novadam. Tādā gadījumā varētu domāt par saviem zemniekiem un uzņēmējiem, par infrastruktūras attīstību. Ar bijušo Upmalas pagastu mūs savienos lauku ceļi. Ja tur būs mūsu centrs, ir cerības, ka varēsim tos sakārtot un izremontēt. Pievienojoties Preiļu novadam, esmu pārliecināts, Rauniešu puse paliks pilnīga nomale.

Iedzīvotāju skaits pagastā ar katru gadu samazinās lielās mirstības dēļ. Jaunie brauc projām, bet pašvaldībai nav nekādu iespēju

un līdzekļu viņus laukiem piesaistīt vai arī sagaidīt mājās pēc izglītības iegūšanas pilsētās. Tur ir vajadzīgs valsts atbalsts, pašlaik jo gads, jo zemniekiem dzīvošanai un strādāt kļūst grūtāk — nodokļi aug, prasības kļūst stingrākas, bet lauksaimniecības produkcijas iepirkuma cenas samazinās. Sarunās ar saviem zemniekiem esmu pārliecinājies, ka neviens no viņiem negrib redzēt bērnus, smagi strādājot savās lauku saimniecībās.

Rudzāti pagaidām vēlas būt neatkarīgi

JĀNIS ZEPS:

— Rudzātu pagasts 102 novadu projektā ir jau pievienots Līvānu novadam. Taču mēs justos daudz labāk, ja pastāvētu paši par sevi. Pašreizējā situācija neliecina par attīstības iespējām, taču dzīvojam normāli, jo saņemam valsts dotāciju.

Par zināmu stabilitāti liecī Rudzātu vidusskola, kurā mācās 200 pagasta un citu pašvaldību bērni. Skola pastāvēs arī perspektīvā. Man pašam ir četri bērni un es nekad viņiem neesmu teicis, mācīties un ejiet projām no laukiem. Jā, viņi redz, kā vecāki pūlas un kā viņiem iet, bet es bišu tikai priecīgs, ja viņi paliks mājās. Pagaidām esmu apmierināts ar to, ka mūsu pagastu neviens «nevelk» uz Preiļiem. Līvāni manā skatījumā ir cerīgāka pilsēta.

Latgales laukos tagad galvenais ir ceļi, ceļi un vēlreiz ceļi. Ja būs laba satiksme, uzreiz sāksies dzīvība. Paši mēs neko nevaram būvēt un remontēt, vienīgi pāris reizes vasarā nogreiderēt un ziemā sniegu nošķūrēt (šoziem tūkstošlatus iztērējām sniega tīrīšanai). Ja būtu tāda iespēja, es par sīcī smes ministru atkal gribētu redzēt Vili Krištopanu. Viņa laikā bija skaidri redzams, ka ceļus remontēja, tagad viss aplūsis — sabruk valsts nozīmes trases, nemaz nerunājot par pašvaldību ceļiem. Ja vajag uz Jersiku aizbraukt, labāk braucu pa bijušajiem kolhozu ceļiem nevis caur Līvāniem, kur valsts šoseja ir ļoti sliktā stāvoklī.

Rudzātos ir pašvaldības uzņēmums, kas ciemata iedzīvotājus nodrošina ar ūdeni. Tiesa, trase ir veca, viss lūzt un plīst, bet mēs paši remontējam un labojam. Neticu, ka avārijas gadījumā remontbrigāde tūlīt pat brauks no Līvāniem un mūs glābs.

Godīgi sakot, mani tracinā valsts līmenī popularizētais tūrisms, kas tagad visur būtu ieviešams. Rudzātos ir līdzekļi, ko sauc par mazo Zemgali. Mums nav mežu, esam vienīgā pašvaldība, kurā nav neviena gatera. Nav pat neviena ezera, tikai maza upīte. Ko tad tūristi pie mums darīs — sēdēs Ošas krastos un baros odus?..

Galvenais, kas mūsu pagastā būtu jāattīsta, ir lopkopība un graudkopība. Pie manis nāk zemnieki un prasa, priekšniek, kas ar mums notiks, kas būs rīt, ko man sēt un ko man audzēt? Es taču nevaru viņiem teikt, sak, milje, dariet ko darīdami, tāpat zemniekiem būs beigas, jo valdībai jūs neesat vajadzīgi.

perspektīvu sadarbībā ar pilsētām

● Pašvaldību vadītājiem jābūt ne tikai labiem speciālistiem, bet arī diplomātiem, lai noturētu savus pagastus «virs ūdens». Šim viedoklim «Novadnieka» rīkotajā preses konferencē piekrita Silajāņu pagasta padomes priekšsēdētāja Marija Trifanova, Sīlukaļna pagasta padomes priekšsēdētājs Juris Leicis, Saunas pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Domulis, Vārkavas novada domes priekšsēdētāja Astrīda Spuriņa, «Novadnieka» redaktore Tamāra Elste, žurnāliste Lidija Kirillova, Jersikas pagasta padomes priekšsēdētāja Maija Spūle, Stabulnieku pagasta padomes priekšsēdētāja Monika Litauniece, Rudzātu pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Zeps un Sutru pagasta padomes priekšsēdētājs Antons Znotiņš. Foto: M.Rukosuļevs

Tajā pat laikā gribu arī kritizēt savus zemniekus. Kolhozi izputēja, bet tur bija fermas un tehnika. Kur tagad tā visa manta? Uz ārzemēm tak neko nepārdevām. Viss pa sētām, krūmu un mežu malām izvalkāts rūšē. Tā jau nav nekāda saimniecība.

Saunā no reformas ekonomisko efektu negaida

JĀNIS DOMULIS:
— Vēsturiski Saunas pagasta nekad nav bijis. Rīt (14. martā —

red.) ir 27 gadi, kopš no bijušā Preiļu pagasta teritorijas daļas tika izveidots Saunas pagasts. Piekritu kolēģu teiktajam, jo, reformas gaitā nekādu ekonomisko efektu neredzot, negatavojamies arī nekādu lielo politiku taisīt.

Nav skaidra reģionālā aina, rajona pilsētas arī nav nekādi dižie rūpnieciskie centri, kuriem būtu lietderīgi piesaistīties un kādreiz cerēt uz viņu palīdzību. Tāpēc vēsā mierā nogaidām. Savu un mērķdotācijas naudu izmantojam lietām, ko uzskatām par prioritāti. Mūsaprāt, tā ir izglītība.

Dzirdu kaimiņus uztraucamies, ka bērni izmācīsies un laukos

vairs neatgriezīsies. Nav ko uztraukties, bērni atgriezīsies. Arī es savā laikā biju 20 gadus proģām, bet tagad dzīvoju un strādāju Saunā, izveidoju savu saimniecību. Cik varam atļauties, līdzekļus novirzām skolai — apmaksājam pusdienas, pērkam mācību grāmatas. No vienas puses divas skolas pagastam ir liels apgrūtinājums. Bet no otras puses ir arī savs labums. Ja citā pašvaldībā vienai skolai ar 200 bērniem pagasts skolotāju algām saņem 31 tūkstoši latu, tad mēs divās skolās ar tikpat bērniem algās saņemam katrā pa 27 tūkstošiem. Kopā sanāk krietni daudz, arī darba vietu

vairāk. Domājot par nākotni, jāizmanto visas iespējas un jāļauj bērniem mācīties. Arī pedagogi motivē skolēnus mācīties, ka jāpaļaujas tikai uz pašu spēkiem nevis «dižajām» vecāku lauku saimniecībām, kur varēs mūžīgi un laimīgi dzīvot. Mūsu jaunieši mācās Preiļu Valsts ģimnāzijā, studē Latvijas un pat ārzemju augstskolās. Kad pienāks īstais laiks, viņi sajūtīs nepieciešamību atgriezties mājās.

Iepriekšējie Saunas pagasta padomes deputāti bija noslēguši sadarbības līgumu ar Preiļu novadu. Pagaidām gan sadarbībā neko diži neiesaistāmies. Mūs savā pulkā

aicina arī Viduslatgales pašvaldību apvienība. Pagaidām apsveram situāciju, jo nav kur steigties — jāizmanto patreizējās ekonomiskās iespējas.

Latvijā starp trim Baltijas valstīm ir viszemākais kopprodukta līmenis uz vienu iedzīvotāju, ne-maz nerunājot par citām Eiropas zemēm. No nekā labi nedzīvosim, nav ko sevi mānīt un lolot nepamatotas ilūzijas. Visiem spēkiem jāmēģina izmantot savas iespējas. Saunas pagastā, piemēram, ir 70 zemnieku saimniecības un ap 500 piemājas saimniecību. Ir jāražo produkcija un jācenšas pildīt prasības, ko izvirza pārstrādes uzņēmumi, jāizmanto nacionālās subsīdijas. Tagad ir iespējas saņemt SAPARD naudu, protams, tas nav vienkārši, bet ar to, ka būs grūtības un problēmas, vajadzēja rēķināties.

Visi uztraucas par lauku vecajiem iedzīvotājiem un pensionāriem. Viņi taču mantoja zemi, sadalīja kolhozus un saņēma pagas. Ja tagad neatdod jaunajai paaudzei savus īpašumus un neļauj saimniekot, tad nav ko brīnīties, ka dēli un meitas brauc prom. Jaunajiem ir loģisks pamats to darīt.

Tieši tāpēc pagastā cenšamies savest kārtībā, piemēram, sociālās palīdzības nolikumu. Nevaru piekrist tam, ka agrāk pabalstus par apkuri piešķir, teiksim, vienuļājam pensionāram, kuram īpašumā ir 17 hektāri meža vai šis pensionārs var atļauties nopirkt pilsētā dzīvokli. Nemaz neesam tik nabagi kā izliekamies.

Kamēr zeme neapstās griezties, arī dzīve neapstāsies. Tā nepārtraukti mainās un mainīsies arī cilvēki. Nav iespējams vienā dienā pārtaisīt sistēmu, ko cēlām septiņdesmit gadus. Pats esmu zemnieks, tāpēc labi zinu, ko nozīmē strādāt, iegādāties jaunu tehniku. Nevajag ar skaudību skatīties arī uz Kurzemi vai Vidzemi. Tur nav nekā labāka, viņi saka — turi kūti 60 govīs, slauc no katras pa 4000 kilogramiem piena, tad arī būs apgrozāmie līdzekļi, un tad arī varēsi strādniekiem algaš maksāt un pats pelnīt.

Ja rīt ieejam Eiropā...

Jānis Domulis: — Nekas jau tādā gadījumā nenotiks. Mūsu zemnieki Eiropai ir pārāk sīki konkurenti, kurus īpaši vēra neņems, bet ļaus, lai strādājam savam patēriņam. Protams, produkcijas realizācijas iespējas būs liegta. Lielā lauksaimniecības politika Eiropas Savienībā, manuprāt, nav nemaz tik stabila. Savienībā jaunuzņemtās valstis veidos ļoti lielu ES daļu, tāpēc pilnīgi iespējams, ka arī lauksaimniecības politikā notiks izmaiņas.

Antons Znotiņš: — Nevaru saprast, kāpēc Latvija, kļūstot brīva un neatkarīga, jau pēc desmit gadiem par varītēm grib lekt iekšā Eiropā. Prātīgāk būtu savā zemītē centīgi strādāt un nostabilizēties, bet mums tikai ES noteikumi, prasības un direktīvas prātā. Vismaz gadus 20-30 varēja par zemniekiem un uzņēmējiem gādāt, tad varētu arī ar eiropiešiem konkurēt.

Maija Spūle: — Par Eiropu jau var runāt gari un ilgi. Bet man katru dienu nākas pa šoseju braukt uz darbu, esmu saskatījusies brīnumu lietas par mūsu cilvēku kultūru — ik pēc kilometra ceļa malā stāv kāda mašīna, bet pasažieri cits krūmos, cits tāpat bez krūmiem kārto savas dabiskās vajadzības. Vai tik «kulturāli» mēs varam ieiet Eiropā? Vispirms pie autobusu pieturām tualetes jāuzbūvē un pašiem lietotājiem tās jāuztur kārtībā.

Marija Trifanova: — Sen daudz zinātais Latvijas zemnieku darba tikums un kultūra ir saglabājušas tikai tajās mājās, kur dzīvo un strādā trīs paaudzes. Tur vectēvi godāja zemi, godāja tēvi un iemācīja to dēliem. Tie, kas visu mūžu nodzīvojuši komunālajos dzīvokļos un tagad atgriežas laukos, nav ieaudzināti sakopt mājas priekšu un pacelt grūžus, ne-maz nerunājot par darba tikumu.

Lielākie darbi gada laikā

— Kas jūsu pašvaldībās pagājušajā gadā paveikts tāds, ko līdz tam nebijāt spējuši padarīt?

Monika Litauniece: — Pieslēgts internets skolai, pagasta padomei un bibliotēkai. Šo iespēju labprāt izmanto skolēni un lielāko zemnieku saimniecību īpašnieki, gatavojot projektus.

Maija Spūle: — Arī mūsu pagastā tagad ir internets. Ļoti priecājos par bērnu un jauniešu centru. Izstrādāts arī kāds liels un skaists projekts, uz ko raugos ar lielām cerībām. Bet pagaidām «kārtis» neatklāšu, vienīgi piebildīšu — ja visu izdosies īstenot, varēšu droši iet pensijā...

Jānis Zeps: — Vidusskolas ēkai uzlikām jaunu jumtu, kas pagastam izmaksāja 4200 latus. Daļēji atjaunota ūdensvada un kanalizā-

cijas sistēma. Atklāts jauns autobusu maršruts.

Antons Znotiņš: — Esam apvienojuši Rauniešu un Sutru bibliotēku. Tagad tā atrodas Sutros, ir iekārtota lasītava, plašas telpas, aktu zāle.

Marija Trifanova: — Silajāņu pagastā izremontēta skola un feldšeru punkts. Tagad plānojam izveidot interneta pieslēgumu pagastam un bibliotēkai. Vēl esam sakārtojuši sadzīves atkritumu apsaimniekošanas lietas.

Juris Leicis: — Pērn skolai izveidots interneta pieslēgums, šogad būs pagasta padomei. Paņemām kredītu un nopirkām autobusu, kas ir nepieciešams skolēnu pārvadāšanai, ekskursijām, braucieniem uz teātri. Kultūras namam nomainījām logus, efekts jūtams, jo ēkā ir daudz siltāks. Šogad tur-

pināsim remontu, atjaunosim kultūras nama skatuvi.

Jānis Domulis: — Arī Saunā abām skolām ir interneta pieslēgums. Abās mācību iestādēs veikti kapitālie remontu. Pirmo reizi četrus bezdarbniekus iesaistījām sabiedriski derīgajos darbos, sakārtojām pagasta teritoriju. Atrisināts atkritumu apsaimniekošanas jautājums, ar to nodarbojas SIA «Zabēgi» no Riebiņiem. Esam sākuši izdot informatīvo izdevumu «Saunas ziņas».

Astrīda Spuriņa: — Mūsu lielais darbs ir Vārkavas novada izveidošana, par kuru oficiāls lēmums Ministru kabinetā gan pieņemts tikai šogad. Vēl esam remontējuši bibliotēkas. Aktīvi strādāja uzņēmējdarbības atbalsta centrs.

